

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe un semestru . . . 12 Cor.
Pe o lună . . . 2 Cor.
Numai de Duminică
Pe un an . . . 4 Cor.
Pentru România și
America . . . 10 Cor.
Numai de zi pentru Ro-
mania și străinătate pe
un an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deak Ferenoz-utca 20.
INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Multimite publice și Loc de-
schis costă fiecare șir 20 B.
Manuscripte nu se im-
polază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Egemonia ungurească și votul universal.

De când votul universal bate la porțile Ungariei, cerând intrare, conducătorii politici ai țării sânt apăsați de grele griji. Dacă ar fi numai după voia lor ar ținea porțile închise, ba ar fugări departe de fro tieraie și pe îndrăznețul, ce vrea să se vire cu orice preț printre popoarele Ungariei. După ce însă puterea, cu care vine votul universal nu poate fi frântă, acești conducători se vâlesc a-i arunca în cap un frâu supt cuvânt că egalizarea drepturilor politice în această țară ar lovi în constituția noastră istorică și ar primejdi interese mari ungare, ba chiar europenești. Din popoarele Ungariei numai un singur popor, poporul unguresc are dreptul constituțional a guvernă. Acest drept constituțional este istoric și consfințit prin o tradiție de o mie de ani; el nu poate să devie astăzi pradă unei generalizări ale drepturilor politice cu atât mai mult nu, cu cât prin înlăturarea egemoniei ungurești s'ar primejdi până și echilibrul european! Prin urmare să se dea tuturor aceleași drepturi politice, să accepțăm votul universal, însă numai cu condiția ca egemonia ungurească să fie asigurată prin dispozițiuni legale.

Și în cazul când această argumentație s'ar răzima pe adevărul istoric și ar corespunde în toate privințele situații politice reale, niciodată ungarilor nu și-au dat, ei înșiși un certificat mai documentat despre slăbiciunea lor decât prin cererea unei garanții legale a egemoniei lor. O mie de

ani au stăpânit ei singuri această țară și astăzi își tem totuși această stăpânire din cauză că cei oprimați o mie de ani se vor face părtași de aceleași drepturi politice! Intr'o mie întregă de ani atâta superioritate culturală morală a strănș poporului unguresc încât astăzi se teme a intra în concurență liberă cu celelalte popoare din Ungaria și cere un privilegiu, o patentă garantată prin lege, pentru ca să nu fie ajuns și întrecut de cei ce deabea de acum înainte va avea puțința a se ridica și ei!

Examinând însă motivele, prin care se cere astăzi îngrădirea legală a egemoniei ungurești, ne vom convinge ușor din istoria constituției ungare și a dreptului ungar, că ele nu resistă criticei.

Nici constituția, nici dreptul public, în nici una din fazele lor, nu cuprinde supt nici un fel de formă vre o urmă măcar, care ar permite conclusia că dintre popoarele Ungariei numai cel unguresc ar fi fost singurul îndreptățit. Toate drepturile politice în Ungaria purced dela rege; pe altă cale nu se puteau dobândi asemenea drepturi. Diploma regală, prin care cineva devinea *nobilis*, sau prin care intra în tagma *jobbagnones castri, castrensens, udvornici și hospites*, era isvorul dreptului politic. Toți la un loc constituiau națiunea politică sau *populus*; cei lipsiți de drepturi politice erau gloatele, *plebs*. Dacă termenul *populus* ar fi identic cu totalitatea poporului unguresc, dacă regele ar fi acordat numai fiilor acestui popor drepturi politice, dacă în *plebs* n'am afla decât pe români, slavii și germanii, s'ar putea susține că con-

stituția țării a eștit și s'a desvoltat și hrănit din egemonia ungurească.

Dar cine ar îndrăzni să afirme cu istoria constituției noastre în mână că dreptul regelui, în numire de *nobiles* sau de alți servitori regești și cetățeni liberi, ar fost limitat la poporul unguresc? Din contra este un fapt istoric necontestat că regii ungari au dat drepturi politice oricui voiau și că acel *populus*, care a trăit până în timpurile noastre, era un corp politic compus din tot felul de neamuri. Atât de larg era dreptul regal, încât și oameni cari nu domiciliau în Ungaria făceau parte din *populus*. Și cine ar cuteza să afirme cu istoria constituției noastre în mână, că masele mari ale poporului unguresc nu erau întocmai așa ca masele mari ale poporului românesc în tagma celor lipsiți de drepturi politice, adică a acelor, pe cari constituția îi cuprinde supt numirea de *plebs*? Este deci o sfruntare a adevărului istoric, când se afirmă astăzi cu îndrăzneală și fără nici un temei, că constituția noastră istorică a luat cuprinsul ei din egemonia ungurească. De fapt aceasta n'a existat niciodată supt formă legală, supt formă de drept sau supt formă constituțională. Ea a existat însă și există și astăzi încă supt altă formă. Acel *populus* feudal și internațional, văzându-și poziția primejduită prin spiritul liberalismului cuceritor, și-a atârnat, la începutul secolui XIX-lea, o etichetă națională ungurească pentru ca supt aceasta nouă formă modernă să aibă puțința a stăpâni înainte. Acest nou »populus«, care de abea acum începe a învăța limba ungurească, pe care până aici nu o cunoaștea, nu este firește

Viața literară.

Literatura și artele. — Sculptura și pictura. — Muzica și literatura populară. — Viața în asociații.

De H. Chendi.

Intre literatură și celelalte ramuri ale artei nu s'a stabilit până acum o legătură mai caldă, deși este firesc ca aceste diferite direcții ale manifestării spiritului omnesc să se sprijinească și să se împrumute reciproc. Crearea artistică, fie pe terenul poeziei, fie în partea sa plastică, are la bază aceeași simțire și aceleași porniri sufletești și ar trebui prin urmare să fie mai unitară. Apropriând de pildă sculptura, pictura și muzica mai mult de literatură, s'ar face o transfuziune mai fecundă, s'ar stabili mai multă intimitate în desvoltarea lor și s'ar imprima curentelor un caracter mai românesc.

Și cum datorită artei în popor este de a ridica gustul pentru bine și frumos, se va putea ajunge la acest scop numai când cele patru ramuri vor căuta să se îmbine și să trăiască în cea mai bună tovarășie.

Dintre toate artele la noi abia poezia a ajuns până acum la o influență mai mare asupra maselor. Cărțile morale pentru popor și întâii noștri poeți pătrunsese: de mult în toate păturile, până ce au pornit a se lvi și câte-un desenator de călindare, sau câte-o daltă de diletanț. Astfel se explică dacă tinerile noastre arte plas-

tice, pictura și sculptura, sânt încă în mare parte în fașe și privesc la literatură ca la o soră a lor mai mare.

Norocul a volt, firește, ca în timpul când Alecsandri a făcut să invie poezia română să se nască și întâiul mare pictor român, Grigorescu. Intre acești mari reprezentanți ai artei române s'a stabilit o incontestabilă comunitate de simțire. Lumea poetică a lui Alecsandri, pastelurile lui cu luminșurile cele multe apar vrăjite supt puterea tainică a penelului lui Grigorescu. Literatura și pictura se inspiră pentru întâiaș dată din aceeaș atmosferă și reușește să producă în public minunatele efecte pe cari le cunoaștem.

Astăzi acest fir s'a întrerupt. Pe când în literatură stăpânesc anumite idei, pe când poeți de seama lui Eminescu și a altora în urma lui au agitat probleme sociale puternice, pictura și sculptura nu s'au putut ridica la acea înălțime de expresie. O viziă în treacăt la expozițiile anuale îți arată, că cei mai mulți dintre reprezentanții artelor noastre plastice sânt mai mult elevii școalelor străine, unde au învățat, și nu au aproape nimic comun cu mediul românesc. Avem o literatură românească pe care ei n'o cunosc și din care dâșnil nu scot subiecte. Avem bogății și frumuseți în țară, pe cari ei nu le văd cu toate particularitățile caracteristice. Avem un trecut istoric, cu figuri mărețe, avem basme și mituri cu poezia lor romantică și toate aceste elemente nu-și au încă locul lor în sculptura și pictura noastră. E desigur o lacună mare aceasta, — lacună pe

care nu o vom găsi de pildă la unguri, cari răușesc așa de bine a-și afirma caracterul rasei lor și în alte ramuri ale artei decât în literatură.

Mai bine stăm însă cu muzica. Cu tot diletantismul mult ce se face pe acest teren, înțelegerea pentru versul popular și melodia lui a fost mai mare. Dela Alecsandri încoace, care stăruia atât de mult pe lângă bucovineanul Niculi să armonizeze horele românești, numărul colecționarilor și al interpreților de muzică populară a crescut și, cu ajutorul corurilor și al unor maeștri de mâna întâi, melodiile populare s'au răspândit peste întreaga întindere românească, fiind astfel unul din cele mai fericite isvoare pentru insetații de artă. Păcat numai, că artiștii muzicanți români se mărginesc la atât și nu fac un pas mai departe, la poezia cultă. Este totuș o probă de stare primitivă, dacă, în afară de câteva romanețe de o valoare poetică mai problematică, compozitorii noștri nu găsesc alte subiecte în creațiunile poezilor noștri. E plină literatura noastră de versuri melodioase și e încărcată limba noastră de sonorități și nici Eminescu, nici numărul mare de trubaduri veniți în urmă, nu-și au până acum compozitorii lor. Și veți recunoaște că aici rolul muzicii ar fi mare. Schubert a dat mare sprijin lui Heine și altor lirici. Wagner a reînviat toată mitologia germană. Cuvine-se oare ca noi să ne oprim la »Mama lui Ștefan cel mare« de Dima sau la lucrările uitate ale lui Flechtenmacher? Ce zici și tu, frate Tempea?

Iată dar o serie de dovezi, că literatura nu are sprijinul necesar în celelalte ramuri ale artei,

nici el identic cu poporul unguresc. Nici din acest nou și tinăr »populus« poporul unguresc nu face parte; el tot »plebs« a rămas ca și noi românii. Atât poate se deosebi de noi, că nu se simte apăsător în drepturile sale de limbă și de cultură.

Evoluția națională a feudalului *populus*, o acțiune cu desăvârșire modernă, nu poate să îndreptățească pe nimeni să vorbească de drepturi constituționale istorice ale egemoniei ungurești, nici să pretindă ca ele să fie îngrădite și garantate prin lege nici în virtutea unei tradiții. Mai ales nu poate să facă aceasta în momentele, când regele vrea tocmai din contra să desființeze pe acel *populus*, și să dea tuturor, unguri, români, slavi și germani, drepturi politice egale. Potestatea regală este astăzi aceeași ca și acum o mie de ani în privința drepturilor politice. Precum ea n'a fost limitată niciodată, nu este nici astăzi, și actualul *populus*, care a rezultat tot din aceasta potestate regală, n'are putere nici îndreptățire a opri pe rege să dea astăzi tuturor diplome de *nobilis* în forma votului universal. Cu atât mai puțin îl va putea opri după ce din lungi și amare experiențe s'a convins că acest *populus* modern îi dă de mal împărăția.

Inercarea cercurilor politice ungurești a îngrădi prin lege egemonia unguresc. Nu se întemiază nici pe constituție, nici pe dreptul public, ci numai pe neîncrederea în puterea de viață a poporului unguresc.

Conducătorii acestui popor n'au curajul a renunța la privilegiu și se tem că fără aceste poporul unguresc ar pierde poziția sa înaintea. Ei uită însă, că privilegiul este incompatibil cu votul universal. Ceea ce vrea unul nu vrea celalalt. Privilegiul și votul egal pentru toți fără deosebire de ream se bat în capete. Cine vrea privilegiu, nu vrea vot obștesc egal. A voi totuși amândouă deodată înseamnă a osteni pentru crearea unei ființe, care n'are viață. Principiile adversare, din care ea se alcătuiește, au să o distrugă mai curând sau mai târziu. Prin urmare conservarea și îngrădirea egemoniei ungurești în reforma electorală întemeiată pe votul universal nu poate însemna decât o soluție nereușită a problemei.

ceea ce este o piedecă firească în răspândirea ei. Ar fi însă mijloace ca să se producă o schimbare în această direcție. Ați văzut cu toții, că semnul vremii de astăzi este spiritul de organizare pe toate terenele artelor. Scriitorii s'au asociat. Pictorii și sculptorii bucureșteni au și ei »Tinerimea artistică« și alte societăți de toate categoriile. Cei ce cultivă muzica, prin chiar natura artei lor, au înțeles mai de mult puterea unirii și societățile corale de astăzi, în frunte cu »Carmen«, își iau zborul lor spre un tot mai mare progres. Acest spirit de solidarizare în vederea unei activități mai concentrate aduce dela sine îndemnul de a căuta o apropiere de interese. Societățile aceste multiple ar trebui să caute să se cunoască, să-și vază idealurile comune, să-și lămurască rostul lor în viața publică. Contactul între toți și comunicarea reciprocă de idei și de sentimente ar da desigur roade bune în direcția de care vorbim.

mei, o fază trecătoare. Poporul unguresc trebuie să-și facă socoteală, că fie acum, fie mai târziu va trebui neapărat să renunțe la privilegiu politic, și să se prezinte pe arena publică ca egal cu celelalte popoare. Superioritatea ce și-ar câștiga o în luptă dreaptă ar fi bine meritată și egemonia lui politică n'ar fi decât un rod firesc produs tocmai prin superioritatea sa dovedită și recunoscută de toți. Altă cale nu duce la egemonie politică. Toate celelalte încercări de a susține cu mijloace autocrate și de forță superioritatea rasei se vor dovedi zadarnice și neputincioase.

»Fondul Cultural« al bisericii unite. »Unirea« vestește cu o nobilă satisfacție că »Fondul Cultural« al bisericii române unite a atins deja, într-o vreme relativ foarte scurtă, cifra de *coroane* 100.000, rezultată din contribuiri într'adevăr frumoase. E un record strălucit acesta al maritimiei, al sentimentului de jertfă și de dragoste pentru așezămintele bisericesti și școlare, ce încălzește sufletele credincioșilor bisericii unite. În numărul său recent »Unirea« publică o nouă listă de contribuiri, cari toate întrec suma de 100 de coroane și se ridică unele până la 2500 de coroane.

Ungurii și presa din România. Supt acest titlu »Viitorul« din București scrie: Guvernul coaliției ungare, în dorința-i de a fi cât mai mult pe placul șovinștilor, a oprit rînd pe rînd toate zările din București de a intra în Ungaria. În timpul din urmă singură »Voința Națională« mai putea străbate neîmpiedecată peste munți.

Faptul în sine era revoltător, deși nici chiar guvernul unguresc nu va fi crezut că, oprindu-se zările din România a trece munții se oprește în același timp propagarea culturii românești în Ardeal. Nu. Căci românii din Ungaria își au zările lor excelent redactate, dintre cari »Tribuna« este o mândrie a presei românești de pretutindeni. Era revoltătoare această măsură prohibitivă luată față de zările de aici, mai ales când zările cele mai dușmănoase nouă din Ungaria treceau la noi în țară fără a se interesa nimenea de injuriile, pe cari le aduc țării și poporului nostru.

Iată ce citim în zările de peste munți: Se știe că guvernul coaliției a retras debitul poștal mai multor zări din România. În urma unei convorbiri a ministrului I. Brătianu cu contele Aehrenthal acesta a început tratativele cu guvernul ungar, care în urma dorinței ministrului de externe comun a anulat acest ordin. Rezultatul, deci, este că de azi înainte zările »Minerva«, »Viitorul« și »Universul« pot trece în Ungaria ca și mai înainte.

Din parte ne adăogăm că această dispoziție nu-i poate servi contelui Khuen-Héderváry decât spre laudă. Și ne-am bucura dacă pe viitor nici o publicație românească n'ar mai fi oprită în Ungaria. Căci în definitiv într-o formă sau alta tot ce se scrie în România ajunge și în Ardeal.

Să fie acest pas al guvernului ungar un semn despre principiile lui de toleranță? Sau mai mult o dispoziție menită a câștiga pentru moment simpatiile românilor?

Vom vedea.

(Am văzut de atunci că guvernul a desmințit însuși știrea despre anularea ordinului din chestiune. N. R.)

»Bine informați«. Ziarele din Budapesta precum și zările din București, cari își primesc informațiile din Budapesta, în-

registrând discursul rostit de d. deputat Vasile Goldiș cu prilejul adunării comitente de Sâmbătă, scriu că d. Goldiș ar fi declarat, că »Partidul național va colabora cu bucurie la restabilirea armoniei și dacă guvernul contelui Khuen-Héderváry va sprijini cererile drepte ale naționalităților, atunci și partidul național va sprijini guvernul din toată puterea lui«.

Informațiile aceste ale ziarelor din Budapesta și București sânt lipsite de orice temei. D. Goldiș a rostit discursul pe care l-am publicat noi și zările din Arad, pe baza notițelor stenografice. D. Goldiș n'a făcut declarațiile cari i-le atribue presa budapestană »bine informată«.

Vizita lui Aehrenthal la Berlin. Din Viena telegrafiază corespondentul nostru: Noul ziar vienez »Morgen« publică destăinuirile interesante despre vizita contelui Aehrenthal la Berlin. »Morgen« afirmă că Germania de mult a încercat să împace Austria cu Rusia, dar Rusia a refuzat să primească intervenția unei puteri, care, anul trecut, prin atitudinea sa zădărnice planurile politice.

Mai târziu a intervenit Anglia, care dorea ca pe-o deoparte să oblige monarhia noastră, și pe de altă parte, să provoace un început de răzclă între Austria și Germania. Rusia a primit intervenția Angliei și a început purparleurile. Germania a fost însă neplăcut atinsă de acest procedeu și contele Aehrenthal a grăbit la Berlin pentru a da explicații liniștitoare.

Nota comună a celor doi bărbați politici a avut însă drept urmare o nouă înstrăinare între Austria și Rusia și între ruperea purparleurilor.

Destăinuirile aceste ale ziarului vienez au făcut mare senzație în cercurile politice.

Slovacii și contele Tisza. Organul partidului național slovacesc *Slovenski Denik*, lămurește în numărul său din urmă atitudinea slovacilor față cu guvernul în urma vorbirii contelui Tisza. Luăm la cunoștință — spune ziarul slovacesc — că Tisza osândește șovinismul exagerat și astfel, în mod implicit, și pe sine însuși. Cu toate acestea însă »naționalitățile« nu vor intra în partidul guvernamental. »Naționalitățile« sânt națiuni sănătoase, cu mult mai sănătoase decât națiunea ungurescă; ele au — în ciuda politicii de ungurizare cu forță — o neclintită credință în dezvoltarea lor națională, căci au recunoscut însemnătatea culturii naționale. Dacă contele Tisza voiește să ne cunoască perfect, să se scape întâi de ceața șovină ce-i tot acopere încă orizontul vederilor. Să ia la cunoștință că naționalitățile își așteaptă fericirea dela votul universal, egal și secret, pe care contele Tisza îl dușmănește. Fără acest drept însă naționalitățile nu se pretează nici măcar la târguiești.

Convocarea saborului. În cercurile guvernamentale se comentează ca un mare succes al contelui Héderváry restabilirea ordinii constituționale în Croația prin înlăturarea anarhiei ce a dăinuit ani de zile.

Succesul acesta e acum consfințit în mod

.. Cine voiește .. să cumpere

Încălțăminte

fabricate în țară într'adevăr fine, comode, elegante și durabile acela să cumpere cu încredere la

IOAN VOIA

Sătmar — (Szatmár),

- - Deák-tér - -

(În casa lui Keresztes András),

care ține în magazinul său de ghete bogat asortat numai ghete și ciobote pregătite în țară din piele fină veritabilă cu prețuri foarte moderate, fabricate imitate nu are și marcele sale în privința execuțiunii drăgălașe sunt neîntrecute.

La dorință se pregătesc tot felul de ghete și ciobote după măsură.

lemn prin autograful regal ce a apărut în momentul oficial de ieri și prin care saborul regatului Croația, Slavonia și Dalmația este convocat pe 18 Martie.

Aderenții guvernului profesesc politicii ce vor să inaugureze un succes la fel și în Ungaria — judecând însă după principiile ce a deslășurat până acuma cu diferite prilejuri, și în asemeni la Oradea-mare, se pare că profeția aceasta nu se va împlini.

Din România.

Demisia primarului capitalei. D-nul Vintilă Brătianu, primarul capitalei București și-a înaintat ministerului de interne demisia din demnitatea de primar, pe ziua de Duminecă 21 Februarie (6 Martie n.), — pentru a putea candida la funcțiunea de director al »Băncii Naționale«, în locul rămasului director Eugen Carada.

Ministerul de Interne a trimis dlui Vintilă Brătianu, primarul capitalei, următoarea adresă:

Domnule Primar,

Vizând petiția d-voastră, am onoarea a vă face cunoscut, că ministerul vă primește cu mult regret demisia de demnitatea de primar al capitalei pe ziua de 21 Februarie c.

Cu această ocazie ministerul vă aduce căldușe mulțămiri pentru marile servicii făcute acestor comune, cât timp dv. ați funcționat ca primar.

Primiți, etc. p. ministru N. N. Săveanu,

D. Vintilă Brătianu înainte de a părăsi primariatul capitalei, a dăruit salariul său pe lunile Noemvrie și Decemvrie 1909 și pe Ianuarie și Februarie c. — până la 21 Februarie, — adică suma de 3140 lei, pentru a fi utilizate de d. Botescu, în scopuri de igienă școlară.

Cu aceiași destinație d. Vintilă Brătianu a mai dăruit, în ultimii doi ani în afară de această sumă, aproape 8000 lei, tot din salariul său, pe care nu l-a încasat niciodată cât timp a fost primar.

Noul primar al Bucureștiului. Într-o ședință intimă a consiliului comunal, ce-a avut loc Joi seara, d. Vintilă Brătianu își anunțase demisiunea, recomandând consiliului să desemneze persoana noului primar. Consiliul comunal, cu 16 voturi dintre 20, a desemnat pentru această demnitate pe d. Procopie Dimitrescu.

Sâmbătă, la orele 5-30, a fost convocat consiliul comunal din București pentru a hotărî definitiv în chestia alegerii noului primar.

D. Procopie Dimitrescu a fost ales cu majoritatea voturilor.

Noul primar s'a născut la 1845 și face parte în generația liberalilor cari au luptat pentru demnitatea lui Cuza.

La 1869 a plecat la Paris unde a urmat dreptul, pentru ca la întoarcere să intre în magistratură, însă pentru puțin timp, căci la 1875 demisionă împreună cu alți 14, din împrejurări politice.

La 1876 fu numit prefect al Bucureștilor, iar la 1877 e ales în consiliul comunal și ține locul de primar după demisiunea lui C. A. Rosetti: la 1878 e ales deputat, în Constituantă și de atunci a fost mereu când deputat când senator.

După ce a fost vre-o zece ani director la Banca Națională, a fost apoi ales cenzor la aceasta instituție.

La 1901 a fost ales primar al Capitalei și a rămas în acest post până la venirea conservatorilor la putere.

Acum a fost ales pentru a doua oară.

Festivalul Ligei Culturale. Sâmbătă a avut loc în sala mare a Ateneului din București al doilea festival lunar al Ligei Culturale.

Corul societății »Horia« de supt conducerea harnică a d-lui I. Movilă, a cântat »Steagul nostru« (Porumbescu), două compoziții religioase de Muzicescu și frumosul axion »Cuvine-se cu adevărat« al d-lui I. Popescu-Păsărea, în primă audiență. Executarea cântecelor a plăcut mult. O impresie excelentă făceau doamnele și domnișoarele din cor, în pitoreștile porturi naționale.

D. N. Bănescu, profesor, a lămurit rolul lui Oheorghe Barlău în cultura națională, stăruiind cu deosebire asupra activității lui în presa națională din Ardeal.

După conferință, corul »Horia« a încântat publicul cu melodia populară »Luna 'n nor« armonizată de d. Movilă. Cântecul, aplaudat cu entuziasm, a trebuit repetat. Corul d-lui Movilă a mai executat melodiile populare »Frunzuliță mărară« și »Bătuta«, armonizate tot de vrednicul maestru al »Horiei«, precum și corul băbătesc »Pe valuri« de Flondor.

Mare haz au provocat recitățile pline de vervă ale d-lui N. Grigorescu, apreciatul umorist al Teatrului Național.

În pauză, domnișoare și studenți vindeau pentru fondurile Ligei broșuri și pachete de țigări.

D. I. Paschill, profesor la Conservator, a executat apoi la pian, cu deosebită virtuozitate, o serie de variații ale Imnului regal, furtunos aplaudate.

D. G. Florescu, stăpân pe o voce de bas plăcută, a cântat balada »Sergentul« (Caudella) acompaniat de d. Paschill.

Cele mai gustate puncte ale programului au fost splendidele cântece populare ale d-nei Elena Locusteanu-Bonciu, măaștră în acest gen și recitățile excelente de Coșbuc (Iarna pe uliță; și Ispita) ale d-șoarei Tina Barbu dela Teatrul Național. Din partea Ligei s'au oferit artistelor buchete de flori, pe când sala întregă le făcea ovațiuni.

D. N. Iorga a încheiat festivalul cu o dare de seamă asupra activității Ligei.

În aplauzele publicului, d-sa a pomenit cu laudă aderările archiereilor noștri la activitatea Ligei, citind scrisorile însuflețitoare ale I. P. S. Sale Mitropolitului primat și P. S. Sale episcopului de Huși. D. Iorga a comunicat, că mitropolitul Atanasie a făcut Ligei și un dar de 200 lei; d. dr. Angheliescu, profesor universitar și deputat, a donat o mie de lei, iar d. Racota, deputat 200 de lei.

Mare impresie au provocat cuvintele de simpatie și recunoștință ale d-lui Iorga la adresa marilor prieteni ai românilor, Björnstjerne Björnson și Dr. Lueger, cari se luptă cu eroism în contra morții.

Moartea lui Ciru Oeconomu. Sâmbătă dimineață, la ora 4 fără 20, Ciru Oeconomu, cunoscutul jurisconsult fost până în ultimul moment procuror general la Curtea de Casație a răposat în București, în vîrstă de 62 de ani.

Defunctul s'a îmbolnăvit cu ocazia discursului funebru pe care l'a rostit la înmormântarea colegului său I. Prodan și din cauza unei violente

congestii cerebrale a căzut la pat, lovit de o paralizie.

La căpătâiul defunctului au stat până la ultimele momente fiul său, medicii curanți precum și membrii familiei.

Ciru Oeconomu s'a născut în anul 1848 Ianuarie 6, în comuna Lunculeț din jud. Dâmbovița. Și-a făcut studiile liceale în București, iar pe cele universitare la Paris unde a luat licența în drept.

A intrat în magistratură la 1873 ca procuror la trib. Ilfov unde a stat până la 1875.

Era director al revistei »Curierul Judiciar« dar ca scriitor s'a distins mai mult pe tărâmul literaturii, fiind unul din statornicii colaboratori ai revistei »Convorbiri literare«.

Înainte de a intra în magistratură, defunctul s'a ocupat vre-o doi ani cu gazetăria, fiind redactor le ziarul »Alegătorul liber« de supt direcția lui C. A. Rosetti.

Ca literatură defunctul a scris versuri și proză.

Între altele el a scris romanele: Filca lui Sejan, Răzburarea lui Anastase, Din Rucăr, Cronici și legende etc.

Defunctul era decorat cu »Steaua României« în gradul de comandor și cu »Coroana României« în gradul de mare ofițer.

Înmormântarea lui a avut loc ieri, Duminecă, la orele 2 d. a.

Răsplată meritată.

— Neîncredere unui fost deputat naționalist. —

Alegătorii români și sârbi — ai cercului electoral Ozora Uzdin, au adresat deputatului lor Dr. Manoilovici, pe care în două rânduri l-au ales deputat cu program *naționalist*, o scrisoare deschisă în care îi exprimă neîncrederea lor pentru atitudinea sa șovăelnică.

Am fost mândri când v'am ales, pe baza programului desfășurat înaintea noastră! — zic alegătorii. — Dar mare ne-a fost indignarea când am văzut că activitatea d-v. parlamentară precară și dubie nu corespundea principiilor desfășurate cu prilejul alegerilor, ci dimpotrivă a fost în contradicție cu atitudinea partidului naționalităților.

Așa spre pildă, în ședința dela 24 Februarie 1909, ați votat împotriva expunerilor pe cari le-a făcut unul dintre cei mai distinși membri ai partidului despre chestia armatei, a tarifului vamal și a băncii comune.

Mai târziu ați părăsit partidul naționalităților, iar în ședința dela 27 Ianuarie, când s'a discutat chestia neîncrederii în guvern, din nou ați luat atitudine împotriva partidului naționalităților.

Ne-am convins deci cu adâncă părere de rău că ați abuzat de încrederea noastră și că programul pe care l-ați desfășurat cu atâta căldură a fost numai fraze.

Noi iscăliții, cari sântem credincioși neclintii ai politicii partidului naționalităților, simțindu-ne prin activitatea d-v. politică, jigniți în sentimentele noastre cele mai sfinte, ne vedem nevoiți să vă exprimăm cea mai adâncă neîncredere a noastră».

Scrisoarea aceasta, redactată într-o adunare electorală care a avut loc la 20 Februarie n., a fost trimisă a doua zi deputatului Manoilovici, care nici până azi n'a răspuns.

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta pentru că dela **Székely și Réti**

se capătă **garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor** și constă din: dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de **360 coroane.**

Tot aceeași cu toalete în 3 părți 400 coroane.

mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform tocmelii separate, în oricare parte a Ardealului.

în provincă la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mustre și servim cu prospecte și cu deseme. — Să fim atenți la firmă!

De altminteri sântem informați că d. Ma-noilovici își va trage consecințele și nici nu va mai candida.

Alegătorilor români și sârbi ai cercului Ozora-Uzdin li-se cuvine laudă pentru atitudinea lor bărbătească.

Scrisoare de Duminecă.

— Lipitori și lipitori. —

Nimic nu poate fi mai interesant decât studierea psihologiei geșefarului evreu. Pripășit pela administrația unui ziar oare-care, se îndeleținește mai întâi cu lipirea benzilor — simbol al carierei lui de lipitoare de mai târziu. Încetul cu încetul începe apoi să dea ajutor superiorilor de fapte diverse. Insemnează micile scandaluri de stradă, pe cari le vede în drumul lui dela Hala Traian până în piața teatrului național, căutând a se pune totdeauna în evidență.

Apoi când »patronul« lipsește, el îl suplinește, aduce faptele dela poliție, dela societatea de salvare, strecoară micile infamii la adresa cutărui negustor cu dare de mână, se face »per tu« cu comisarii de poliție și — iată l mare gazetar. Cu spiritul lui de speculă face mici învârteli, câte-un șantaj pe ici pe colo, mai un bacșiș de dincolo. Și iată-l galant îmbrăcat, vorbind în numele presei.

Gazetarul evreu e totdeauna cel mai activ, cel mai mult ocupat. Veșnic îl vei vedea grăbit, alergând după informațiuni asupra cutărei crime, insistând asupra avortului dela cutare otel, făcând caz de clarță dintre doi bețivi la cutare cărcumă ordinară. »Marele scandal din piața Amzei«. »Misterul dela otelul New-York«. Și, ca culme, am celit odată următoarea informație: »Preotul Pintilie Popescu, pe când oficia liturghia, a fost isbit de un cal drept în piept cu copita. Sarea lui e gravă«. E altă întrebare cum a ajuns calul în biserică să-l lovească pe preotul Pintilie. Dar purățul a avut el un fapt mai mult?

Și așa azi, așa mâine, peste câțva timp, după ce s'a pus în evidență îl vei vedea scriind articole politice, înjurând și »combătând« cu un curaj de necrezut. Să te ferească Dumnezeu să te atingi atunci de »publicistul« evreu. Sar toți ai lui ca mușcați de șarpe și i-au apărarea. D. Chendi arată că jidanul Porn e o nulitate. Toți Sanilievicii din toate colțurile lumii năvălesc asupra »trocarului«, care a avut îndrăsneala să arăte lipsa de cultură și de bun simț a parazitului.

D. Iorga ia cuvântul în cameră și cere să se ia măsuri în contra ovreilor gazetari, cari sânt autorii morali ai atentatului comis asupra persoanei primului ministru în ziua de 8 Decembrie. A fost destul atâta ca să înceapă a face un război mai grozav decât în cea mai populată sinagogă toți foștii »lipitori« dela toate ziarile alianței izraelite. Iată de pildă ce scrie cu această ocazie »Revista Izraelită«:

»Să ne suim pe dealul Inalt, al mitropoliei. Acolo d. Iorga, expresia cea mai înaltă a lungimei omeniești, se urcă până supt cupola camerei deputaților, și cu barba în vânt, cu vorbă lungă ca și trupul d-sale, strigă cumcă evreii »se agită«. Se agită, da! Ce și cum? Ei iată cum: scriu la câte o gazetă, săptămânală sau bi-lunară, scriu în limba țării, pe fațelesul tuturor, spunând lumii că sânt și ei oameni. Dar dlui Iorga nu-i place să-l audă și bătându-se în pieptul d sale îngust, ce poartă o inimă și mai îngustă, strigă că nu vrea să vadă pe »Ioim și pe Ițic scriind românește«.

Vedeți până unde merge îndrăsneala acestor oameni, cari se plâng că în țara românească trăiesc ca iloți? Același »iloți« vor amenința pe miniștri cu palme, își vor bate joc de tot ce este românesc, iar în străinătate vor arunca cele mai grosolane insulte la adresa bărbaților noștri cel mai aleși.

Trăiești între ei și nu înveți decât să-i disprețuiești și să-i urăști. Pune cel mai curat, cel mai blajin suflet între acest soi de oameni și îi sigur, că acela care n'a cunoscut în viața lui ura de rasă, va deveni în curând cel mai îndârjit antisemit, că va disprețui tot ce vine dela acest neam a cărui supremă lege de viață este să caute să muște, iar, în cazul când l-se

dă pe față intențiunea, pentru ca totuși să apară curat, caută să lingă mâna pe care a voit s'o muște.

Și când te gândești la atmosfera curată, sănătoasă din redacțiile noastre ale românilor din Ardeal și Ungaria, acolo unde cei cari scriu pun în șirurile lor tot sufletul, toată inima curată și tot gândul bun, par'că și e dor de sămătatea, de lumina și de idealul de acolo. Și-ți cade așa de greu gând vezi că, sporadic, se lvesc ici și colo apucături cari aduc cu cele ale ziarștilor evrei.

Căci e așa de frumcă lupta pentru un ideal. Și această luptă nu trebuie înjosită cu micile mizerii personale. *Coresi.*

Trei discursuri.

— O Duminecă politică. —

Deși sântem încă departe de alegerile generale cari poate nu vor avea loc decât peste aproape 3 luni de zile, agitația politică în vederea alegerilor a devenit atât de intensivă încât ai crede că nu trei luni, ci trei săptămâni ne nesparg de ele. Ieri Duminecă, a avut loc o serie întreagă de întruniri publice în stil mare și au vorbit cinci șefi politici, contele Tisza la Seghedin, apoi d-nii Justh la Dobrișin, Kossuth la Cegléd și Batthyány la Ráckeve și Holló la Komorn.

Primul-ministru, contele Khuen-Héderváry se află la Viena unde azi noul ministru al cultelor, contele Zichy János a prestat jurământul de fidelitate în fața împăratului.

La Seghedin contele Tisza a vorbit din nou despre chestia naționalităților, dar nu putem să cunoaștem încă textul autentic al noilor sale declarații. În chestia reformei electorale el a mărturisit că între el și primul-ministru există divergențe.

Dar Tisza a căutat să reducă aceste divergențe. A spus că în fond și el și Khuen doresc acelaș lucru: menținerea stăpânirii ungurești și a clasei intelectuale și că deosebirea ce-i desparte atinge numai modalitățile.

Contele Tisza a primit și un răspuns foarte slab de altcum, la cuvântarea sa din Oradea-mare. Fostul ministru contele Apponyi i-a răspuns în chestia legii sale școlare reproșându-i că prin declarațiile lui noi românii am fi primit o mare încurajare. Cât de mare e »încurajarea« ce ne-a dat o, ne arată somația ce ne adreează Tisza de a ne disolva ca partid politic și de a ne contopi fără condiție în partidul guvernamental...

Tisza la Seghedin.

Contelui Ștefan Tisza nu l-s'a făcut Duminecă o primire sărbătorească. În drumul său dela gară până la otelul »Tisza«, unde s'a ținut întrunirea noului partid guvernamental, contele Tisza a fost primit din partea social-democraților cu huiduieli. Se zice că s'ar fi aruncat asupra lui și cu ouă clocite și că unul l-ar fi atins.

Intrunirea partidului guvernamental a fost deschisă la orele 4 de președintele Dr. Rozsa.

Contele Tisza e primit cu aplauze. În discursul său, contele Tisza a atacat din nou guvernul coaliționist și partidul lui Justh a vorbit despre chestiile militare, și-a repetit vederile, desfășurate și la Oradea mare, în ce privește chestia naționalităților și a atins și chestia reformei electorale, făcând următoarele declarații:

Oricât regret, trebuie să mărturisesc că în chestia reformei electorale sânt mari deosebiri între d. ministru-președinte și mine și alți membri ai noului partid. Pot să declar însă că punctul de vedere al dlui ministru-președinte e mult mai aproape de punctul meu de vedere, decât de punctul de vedere al grupării lui Justh.

Pentru că între noi pot să fie divergențe de păreri în ce privește modalitățile cum să asigurăm eghemonia națiunii maghiare și caracterul național al acestei reforme, dar sântem de acord că aceste garanții trebuie găsite. Dintre toți factorii de importanță ai vieții noastre politice nu mai partidul lui Justh dorește o soluție mai radicală a chestiei, fără să se mai gândească la asigurarea influenței inteligenței maghiare și a eghemoniei națiunii maghiare.

Seara a avut loc un mare banchet, la care au luat parte mai multe sute de persoane.

Kossuth și Apponyi la Cegléd.

Armata frântă și decimată a lui Kossuth a făcut prima încercare de reculegere la Cegléd, cercul electoral al dlui Kossuth. Bătrânul șef incapabil, a încercat nota ce mai străină de firea lui: nota războinică lansând o chemare la luptă către alegătorii unguri. Contele Apponyi a polemnizat cu Tisza, acuzându-l că a încurajat pe români prin critica legii lui școlare. Cu toată polemica asta, contele Apponyi s'a crezut și el dator, acum în momentul critic al alegerilor, să îngaima câteva fraze de dragoste și respect pentru »cultura nemaghiarilor«. Niciodată poate asigurările aceste ipocrite nu ne-au părut mai false și mai scârboase. Respingem cu indignare și greață »respectul« pe care-l simulează iezuitul șovinist, cel mai înverșunat vrăjmaș, destructorul școlii și culturii românești.

Kossuth și contele Apponyi au sosit la Cegléd cu o mare suită de deputați. La gară au fost primiți cu parada obișnuită. În adunarea publică ce a urmat Kossuth a ținut apoi o vorbire mai lungă, încercând să și justifice atitudinea ce a manifestat că: a stat la cârmă și desfășurând programul său. Reținem declarațiile dela vale:

— Am venit la Cegléd — a zis el — ca să vorbesc de viitor și să desfășur steagul noului lupte. Trebuie să prevenim reînvierea vechiului sistem liberal. Guvernul »național« și-a dat demisia, căci între membrii guvernului s'au ivit grave divergențe în chestia băncii autonome. Dar nici în privința chestiunilor militare n'a stăpânit o armonie de vederi între membrii guvernului.

Din sânul partidului independist a dispărut de mult armonia de sentimente. Cei cari au văzut în politica mea o piedică în calea aspirațiilor naționale s'au convins și ei mai târziu că în calea aspirațiilor noastre stau alte piedici. S'a convins și Justh că înființarea băncii autonome în 1911 întâmpină piedici de neînvinș. A urmat apoi reînvierea vechiului sistem, ca o urmare greșelilor tactice ce s'au făcut.

Vechiul regim care s'a crezut totdeauna singurul depozitar al voinței regelui, are acum curajul să ne amenințe, că dacă națiunea are nevoie de liniște să renunțe la orice manifestație a voinței sale. Ei propagă pe față renunțarea la viața constituțională. Noi vom lupta însă cu des-nădejde contra celor ce vor să ne răpească constituția.

Programul nostru e tradiționalul program independist. Trebuie să ținem însă seama de situații și să cercăm a realiza din program numai ceea ce se poate într-o anumită situație. Să-l întrupăm cu încetul, pas de pas. Cerem banca autonomă »cât mai curând«, iar teritoriul vamal independent pe 1917. Cerem o reformă electorală care să ne asigure înainte de toate neștirbit caracterul național unguresc al statului.

Publicul a aclamat apoi pe contele Apponyi ale cărei declarații le dăm în resumatul următor:

— După nume, a zis, lupta noastră se îndreaptă contra contelui Khuen. Dar guvernul Khuen nu-i un potârnic serios. Ar avea el oare un singur aderent în țară, dacă supt masca aceluia guvern nu s'ar ascunde învierea vechiului regim politic și dacă sufletul mișcării nu ar fi contele Tisza? (Strigăte: Jos Tisza!) În discursul său din urmă contele Tisza a avansat unele declarații pe cari un om de calitățile lui distinse și cu conștiința rolului lui serios nu ar trebui să le facă.

Deci în 1905 partidul liberal ar fi triumfat la alegeri, lovitură dată constituției în 18 Noembrie ar fi fost consfințită și majoritatea ar fi votat urcarea contingentului de recruți. Despre alcătuirile mele făcute pe terenul învățământului primar, contele Tisza zice că legea asta însemnată ar fi o simplă rătăcire și șicană contra concetățenilor noștri nemaghiari. Aceștia sânt judecați generale pe cari nu ar trebui să și le permită un om cu sentimentul răspunderii, mai ales către fața unui popor ostil nouă.

În principiile cardinale asupra chestiei naționalităților nu stau departe de declarațiile generale făcute de contele Tisza. Și eu doresc ca concetățenii nemaghiari să aibă aceiași dragoste pentru țară și să aibă parte de aceeași bunătați, siguranță, cultura și prosperitatea ca și ungarul. Dar în același timp trebuie să păzim unitatea națională ungurească și prestigiul statului ungar. Și acum s'a găsit un celebru om politic ungar șeful nemărturisit al unui partid care a aruncat în mijlocul unei mulțimi care începea a se împăca, lozincă că voi ați fost expuși unei simple și-cane, unei inexactii. Că ce înseamnă asta s'a dovedit imediat. Tisza și-a primit răspunsul în Arad unde unul din deputații naționali, dl Goldiş a mulțumit în mod public contelui Tisza.

D. Tomassich la Viena.

Budapesta, 7 Martie. D. Tomassich, baronul Croației a sosit azi la Budapesta și va pleca la Viena unde Miercuri se prezintă în audiență la împăratul spre a depune jurământul său de consilier intim.

Declarațiile lui Justh.

Încunjurat de o mare suită de aderenți Justh a apărut ieri în două centre kossuthiste pentru a sparge în favoarea partidului său: la Kisvárdă și la Dobrișin. În drumul său a fost întâmpinat pe toate gările de o mare mulțime de popor. Sosind la Kisvárdă s'a făcut o primire sărbătorească. În adunarea publică dela Kisvárdă Justh a finit o vorbire mai lungă, din care reținem declarațiile următoare:

A arătat la început cauzele ruperii în două a partidului independist, cauze provenite din politica personală a lui Francisc Kossuth. Partidul independist luptă pentru democratizarea țării, pentru o Ungarie modernă. În tabăra independistă sânt primiți cu bine toți cei ce luptă pentru principiile neatârării de Austria. Justh s'a declarat la urmă aderent neclintit al reformei electorale pe baza *votului universal, egal și secret*.

După Justh au mai vorbit deputații Buza B. și Hrabovszky, deputatul cercului.

Dela Kisvárdă și până la Dobrișin Justh a avut, cum spun zărele independiste, o cale de adevărat triumf. La insistența numerosului public adunat pe la gări, el a trebuit să vorbească mereu, iar la gara din Dobrișin s'a făcut o primire deosebit de strălucită. Justh a făcut și la Dobrișin aceleași declarații.

Azi Justh și-a continuat turneul în alte părți.

Návay — secretar la culte?

Budapesta, 7 Martie. În cercurile politice bine informate se afirmă că Návay Lajos, fost membru al partidului constituțional de odinioară, va fi numit secretar general în ministerul de culte.

Circulă zvonul că Návay, care e și el catolic dar francmazon, va fi numit pentru ca să paralizeze acuzele ce i-se aduc noului ministru de culte că ar fi clerical.

Uzul de până acum era că secretarul general era după religie reformat.

Cum își înțelege guvernul misiunea?

Ziarul *Reichspost* se ocupă și în numărul său de ieri cu vorbirea contelui Tisza și constată că atitudinea contelui Tisza față cu naționalitățile e fă-

șarnică, căci, ori e legitimă ordonanța lui Apponyi și în acest caz ea trebuie retrasă, ori e nelegală și imorală, și în acest caz e imorală și încercarea de-a cumpăra sufletele cu promisiunea, că se va retrage ordonanța. Contele Tisza pune națunilor nemaghiare în perspectivă că noul guvern va lupta împotriva lor. *Guvernul contelui Khuen vrea deci să pornească război împotriva luptătorilor celor mai credincioși ai politicii dinastice și al reformei electorale. Misiunea ce a primit guvernul din partea domnitorului nu poate fi dusă mai la absurd decât așa.*

Audiența lui Zichy.

Viena, 7 Martie. Azi la orele 12¹ ministrul de culte contele Zichy János a fost primit în audiență de către Maj. Sa. Cu acest prilej contele Zichy a depus în mâinile Maj. Saie jurământul de fidelitate. La depunerea jurământului a asistat și prim-ministrul contele Khuen-Héderváry.

Contele Zichy și contele Khuen s'au întors azi la Budapesta. Noul ministru de culte își va lua în primire ministerul în cursul zilei de Miercuri.

Campania electorală.

Mult timp înainte de dizolvarea camerei deputaților campania electorală se pregătește de către toate partidele. Ziarele străine aduc zilnic lungi liste de candidați pentru fiecare cerc. În puzderia aceasta de nume și informații intră de sigur și o bună parte de combinații, sondări sau lansări de autocandidaturi. Ici colo întâlnim și câte un nume românesc cu program »moderat«.

Un svon pretinde că contelele Tisza ar fi declarat că va scoate un număr de 20 de deputați români »moderați« și va alcătui din ei un grup »moderat«. Discursul contelui Tisza, rostit la Oradea-Mare, a dat însă știrii acesteia cea mai deplină demințire. Și totuși, câți ariviști, câți speculanți politici, câți ahtiați de mărire și de căpătuișală necinstită, și-au clădit atâtea iluzii și nădejdi pe acest partid »moderat românesc«, o formulă care le îngăduia să intre în rai. I puterii fără a pierde totuși măcar aparența naționalismului, căci doar ar fi fost totuși românesc, cu numele, acest partid moderat.

Acum visurile se sfarmă. De-o parte d. Babeș prezumtivul șef al viitoarei tabere moderate, cu un gest de dureroasă resemnare se retrage din politică, iar de altă parte contele Tisza dă lovitură de grație moderaților, respingându-i pur și simplu dela oala guvernamentală. Cine vrea să fie omul guvernului, trebuie să fie pur și simplu guvernamental, lepădând orice mască înșelătoare de naționalism, iar cine vrea să fie naționalist trebuie să se declare pe față și cu inima curată aderenții programului național. Sântem recunosători contelui Tisza că prin franchețea sa, ne înlesnește munca de cunoaștere a naționaliștilor falși de cei adevărați, și contribuie la limpezirea situației între noi și guvernul unguresc.

Precum se știe lista candidaților partidului național nu s'a stabilit încă. Conferința din Sibiu va fi chemată să hotărască și

până atunci alegători români vor trebui să se ferească de orice angajamente, așteptând hotărârea comisiei de candidări.

Partidul național german va intra și el în luptă și va pune vre o 7 candidați. Deoarece însă în multe cercuri, alături de majoritatea germană, există și o puternică minoritate românească, este de dorit ca partidul național românesc să se înțeleagă asupra candidaturilor din acele locuri cu germanii pentru evitarea unor conflicte ce ar putea izbucni pe urmă.

Dăm aici știri asupra campaniei electorale din diferite cercuri:

Mișcări electorale în Torontal

Ni se scrie: Instalarea prefectului nou, Dr. Dellmanics Ludovic va avea loc în 7 l. c. pe când toți mamelucii se pregătesc ai face ovațiuni prefectului.

Tot în 7 l. c. se va constitui și *partidul național al »muncel«* în comitatul Torontal. Intre cari au subscris proclamarea vedem figurând și un analfabet român cu numele Ioan Lupulescu director de bancă din Uzdin. Acest domn născut din țărani, și-a »gonisit averea, — numai el știe cum, — din sudoarea românilor, trăiește și acum dela români, — ni icând în viața lui n'a contribuit la scopuri culturale și naționale românești, ci totdeauna s'a vîrit în tabăra dușmanilor noștri.

Cei drept mare câștig n'au cu el nici străinii, căci acest domn nici idee n'are despre datorințele sale și politicește luând, e o nulă.

Noi nu-l invidiem dela ei, dar numai împrejurararea aceea ne jignește, că înaintea străinilor ne reprezintă astfel de oameni analfabeți cum e Lupulescu.

Partidul guvernamental încă nu s'a constituit, prefectul încă nu și-a ocupat locul, sateliții lui însă se grăbesc ai face servicii politice.

Așa protopretorele din Becicherecul-mare Lowieser Imre a citat la sine pe ziua de 1 Martie vre-o 20 de fruntași români din comuna Toracul-mare. Oamenii s'au prezentat punctual, cugetând că au de a face cu o transgresiune. Când colo ce să vezi? Protopretorele li primește »fabil, dă mâna cu toți — la care lucru românii noștri nu sânt obișnuți. — Le spune, că în curând vor fi alegerile dictale, și li îndeamnă să țină cu stăpânirea, căci și stăpânirea le va sta totdeauna în ajutor. Țăranii noștri nu i au răspuns nimic, ci au părăsit sala. Poftim așa se pregătesc alegerile libere. De altcum cred, că contra protopretorelui se va face arătare la locurile competente, pentru că a abuzat de puterea sa oficială. Rezultatul arătării nu-l greu de ghicit.

În fine vă comunic, că *mai mulți alegători din cercul electoral Uzdin*, au trimis deputatului actual Dr. Ioan Manoilovici o adresa în care li dau vot de neîncredere pentru purtarea sa politică necorectă. (Adresa o publicăm la alt loc al ziarului nostru. N. R.)

Constituirea partidului muncii în Panciova.

Primum dela corespondentul nostru: Ieri, în 4 Martie s'a înființat partidul național al muncii în cercul electoral al Panciovei.

La adunarea de constituire au luat parte, între alții *toți învățătorii noștri comunali*. Aceasta nu ne-a surprins; ne a surprins însă că au participat și doi preoți români. Au mai participat și vre-o 20 țărani fruntași de ai noștri din comuna Ofcea.

Oratorii au atacat coaliția, au declarat că aderează la politica și principiile actualului guvern și a — contelui Tisza. Despre chestiunea naționalităților și a legel electorale, absolut nu s'a făcut amintire.

Candidat al cercului, cu considerare la apropiata dizolvare a camerei deputaților, a fost aclamat baronul Dániel Ernő, care în ziua mai sus

Dacă a-ți încercat toate!

și tot nu v'au trecut durerile reumatice cereți o sticlă de

SPIRIT DE GHIAȚĂ

care face să înceteze imediat orice durere de cap, de dinți, provenite din răceală, ca d. e. suferinți în coaste și în spate, se folosește cu rezultat bun. În contra GUTURAIULUI singurul remediu.

Prețul unei sticle 60 fiteri, o sticlă mare 1 cor. 20 fil., 3 sticle mari sau 6 sticle mici se trimit porto franco.

Cantități mai mici nu se trimit prin poștă.

Se găsește și se poate comanda

Szémann Agoston,
farmacist,

Hatvan, Főter nr. 126.

Se expediază sticlele la toate părțile țării cu

amintită a sosit la Panciova. A primit candidatura.

Baronul Dániel aproape 25 de ani a reprezentat cercul Panciovei, totdeauna cu program liberal. La ultimele alegeri nu a candidat și astfel a fost ales, cu program independist Bohus Károly, popă evanghelic în Franczföld.

Alegerea baronului Dániel e sigură. Poate, că Bohus nici nu va mai candida.

În cercul Panciovei, noi românii sântem în minoritate foarte mică. Avem vre-o 400 voturi în comunele Doloave, Omolița, Ofcea, Olagon și Iabuca.

Pe cei doi preoți români nu i numesc cu numele, ca să nu fiu acuzat că »produc neînțelegeri« și că »atac preoșimea«.

În interesul cauzei noastre însă sânt cercetări ca să se declare, că din ce motive au bruscat solidaritatea partidului și au dezertat de supt steagul nostru național, unde ar trebui să le fie adevăratul lor loc și unde li chiamă datorile lor față de neamul din care fac parte.

La caz contrar îmi rezerv dreptul a reveni, eventual, asupra chestiunii și a înfăra, după merit ținuta lor românească.

Candidați naționali germani în Bănat.

Partidul național german va intra pentru întâia oară la alegerile acestea în lupta electorală, punând candidați naționali în vre-o șapte cercuri.

La Vârșeș va candida precum scrie *S.-D.-Tagblatt* inginerul *Reinhold Heegn* cu programul »partidului cetățenilor din Vârșeș«. În Vârșeș germanii s'au întărit foarte mult și dispun de majoritatea poporației în oraș. »Partidul cetățenilor germani« e un partid naționalist.

La Becicherecul-mic va candida *Iohann Röser* tânărul și are multe sorți de izbândă. Contra lui își va pune candidatura *Dr. Noll* un tânăr avocat din Timișoara, fiu de țaran șvab din comuna Sântandrei de lângă Timișoara, care însă încă ar fi având sentimente germane. În cercul acesta, scrie *S.-D.-Tagblatt*, se va arăta dacă poporul șvăbesc are curajul de-a se mărturisi pe față aderența neamului său german sau dacă va urmări și de aici politica sa nesănătoasă de până acum.

În *Aradul-nou* guvernamentalul *Karl Kraushaar* va fi probabil ales cu mare majoritate, dar ar fi având sentimente nemțești și prezintă unele garanții.

Vor mai candida probabil *Edmund Steinacker*, *Dr. Ludwig Kremling*, *Dr. Simon Bartmann*, *Victor Orndi-Hommenau*, cunoscutul ziarist și redactor al ziarului *Volksfreund*. Probabil se va pune și candidatura unui *sas din Ardeal* al cărui nume se trece de-ocamdată supt tăcere. De asemenea se tănuiește și numele circumscripțiilor unde sus numiții candidați vor cere votul alegătorilor.

În două locuri, Jombolea (Hatzfeld) și Ciacova vor candida doi membri »însemnați« ai partidului radical.

La Kulpin (Bacica), cerc locuit de nemți, sârbi și slovaci s'a făcut o învoială între aceste trei naționalități. În sensul acestui compromis, deputatul naționalist de până acum, *Milan Hodza*, nu va mai candida. În schimb toți vor vota pe preotul *Iova Nikolici* sârb a cărui alegere se va face probabil cu unanimitate.

SERVICIUL TELEGRAFIC.

Boala lui Lueger.

Viena, 7 Martie. Lueger a petrecut aproape întreaga ziua de ieri dormind. Numai arareori acest somn a fost întrerupt de sughițuri și vărsări. În urma vărsării, puterile au slăbit cîn nou, respirația a devenit superficială și funcțiunea rinichilor minimală.

Cătră seară i-s'a turburat și conștiința. La orele 7 seara, episcopul Marschall l-a vizitat pentru a-și lua rămas bun înainte de a pleca la Ierusalim. Cu acest prilej episcopul Marschall l-a binecuvântat.

Mai târziu a luat puțin ceai dar l-a vărsat numaidecât, slăbind atât de mult, încât

pentru câteva clipe respirația a încetat pe deplin.

Viena, 7 Martie. Buletinul medical publicat azi dimineața e puțin mai favorabil. Conștiința bolnavului e limpede. Medicii constată cu satisfacție că turburările respirației au dispărut. Lueger a fost în stare să ia câteva lingurițe de gelee de șampanie.

Viena, 7 Martie. La orele 11 sughițurile au devenit atât de violente încât prelatul Schmolck, care rostia rugăciuni, a fost nevoit să le întrerupă. La orele 12, Lueger a vărsat tot ce mănecase. Vărsarea a fost urmată de-o slăbiciune generală.

Regele Serbiei la Petersburg.

Belgrad, 7 Martie. În cercurile Curții și ale guvernului se discută cu mare agitație călătoria regelui Petru la Petersburg și mai ales drumul pe unde se va duce.

Până acum nu s'a hotărît nimic, dar se crede că regele Petru va pleca prin România, pentru a nu atinge Austro-Ungaria.

Demonstrațiile din Prusia.

Berlin, 7 Martie. Demonstrațiile organizate în cursul zilei de ieri de cătră partidul social democrat în favorul votului universal au decurs, relativ, în liniște. Muncitorii au dat dovezi de mare disciplină.

Poliția ocupase parcul Treptow, deasemenea și gara și a oprit, cu sabia scoasă, mulțimea mare ce voia să intre în parc. Comitetul partidului schimbuse peste noapte planul demonstrațiilor, chiamând lumea la grădina zoologică, fără ca poliția să fi aflat ceva despre aceasta.

La grădina zoologică s'au adunat 180.000, după cum scrie socialii-tul »Vorwaerts«, 100.000 dupăcum scriu ziarele liberale.

Mulțimea asta enormă a izbucnit în strigăte ostile la adresa guvernului și a adversarilor votului universal și a intonat apoi Marsileza.

Mai târziu a venit poliția, atacând mulțimea. Deputatul *Stadthagen* a fost grav rănit.

În fața parlamentului demonstrațiile s'au învîlt. *Pe parlament făifăia un steag roșu.*

Palatul imperial a fost inconjurat de forțe militare, dar mulțimea nici n'a încercat să se apropie.

Berlin, 7 Martie. Ieri, cătră seară, au avut loc câteva ciocniri sângeroase. Mai mulți demonstrații și câțiva gardiști au fost răniți.

Berlin, 7 Martie. Demonstrațiile din orașele provinciale de-aseemenea au decurs în liniște. Numai în Solingen mulțimea s'a ciocnit cu poliția.

Înțelegerea austro-rusă.

Petersburg, 7 Martie. »Novoie Vremia« e informată că înțelegerea austro-rusă nu va ajunge fapt împlinit, fiindcă Germania s'a declarat împotriva înțelegerii »făcând, fără să știe, un mare serviciu Rusiei« adăogă ziarul rusesc.

Berlin, 7 Martie »Lokalanzeiger« află din Paris că în cercurile politice franceze se crede că apropierea austro-rusă a eșuat complet, agravând foarte mult situația politică în Balcani.

Rusia nu va mai avea motive să-și impună rezerve în ce privește politica ei de demonstrații panslave în statele din Balcani.

Fetele la lucru.

Astăzi după amiază a avut loc în saloana d-nei Letiția Oncu, o întrunire a domnișoarelor din Arad, cari s'au constituit într'un comitet activ în interesul »Reuniunii femeilor române« pentru accelerarea sporului de fond al zidirii internatului de fete.

Comitetul se compune din d-rele:

Hortensia Bogdan, președintă; Hermina Cirogar, vice-președintă; Flora Bonciu, notară; Aglaia și Zoe Pop, Aurora Lepa, Veluria Petran, Margareta Hodoș, Lili Ardelean, Angela Radovan, Minerva, Tulia și Livia Dimitrescu, Felicia și Teodora Ionescu, Veluria Papp, Lucia Pacu, Hermina Iancovici, Aurelia Păcurariu, Mărioara Precupaș, Zina Popovici, Melania Ionescu și Livia Papp.

Comitetul de domnișoare astfel constituit a hotărît:

I. A se înscrie și a aduna fiecare la rîndul său membre pentru Reuniune.

II. A se face propagandă pentru a se aduna cele 400 obiecte pentru loteria etnografică a Reuniunii, complectându-se astfel pe lângă cele șase sute strânse deja, numărul de 1000 obiecte care se impune pentru încheierea complectă a Reuniunii.

III. Totdeodată s'a mai hotărît ca comitetul acesta să fie însărcinat cu aranjarea expoziției lucrurilor pentru loterie și numerotarea pentru losuri.

IV. Comitetul a mai decis ca toate Duminicile de aici înainte să se aranjeze consecutiv, matineuri literare și musicale cu prețuri foarte reduse, pentru acelaș scop.

Ședința aceasta în timpul căreia a domnit cea mai mare însuflețire s'a încheiat la orele șase. Este interesant de relevat un mic incident, cu prilejul acestei întruniri. Mica fetiță a d-nei Letiția Oncu, Lili, ținând cu tot prețul să ia parte la ședința aceasta a dșoarelor i-s'a răspuns că nu pot lua parte la întrunire decât membrele Reuniunii. Fetița ripostează: atunci mă voi face și eu membră, și fiindcă i-s'a răspuns indicându-se titulele feluritelor de membre, părăndu-i se prea ordinar a fi membră ordinară, a întrebat ce ar datora ca membră pe viață. O greutate însă, taxa. A aergat atunci și într'un suflet a apărut cu mica sa casă de economii în care numărați, banii săi adunați dintr'un an, l-a putut ajuta la marea sa bucurie de a fi membră pe viață. Astfel a putut lua parte la ședința atât de însuflețită această copilă, plină de inimă, crescută în exemple mari și frumoase.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 7 Martie n 1910.

— P. S. Sa episcopul Aradului la Budapesta. Consiliul administrativ al fundației Gozsdu va ține ședință mâine și zilele următoare în Budapesta. Pentru a participa la aceste ședințe, P. S. Sa episcopul I. I. Papp pleacă mâine la Budapesta și va petrece acolo mai multe zile.

— »Vatra luminoasă« în Bulgaria. Din Paris se telegrafază: »Figaro« e informat că regina Eleonora a Bulgariei plănuiește să înființeze o centrală de binefaceri în Bulgaria, în scopul de a da de lucru muncitorilor. Va mai înființa și un institut pentru orbi și surdo-muți.

Regina a comunicat planurile ei țarevnei Rusiei, care a promis să contribuie la aceste opere de binefacere cu o sumă însemnată.

— Sfințirea bisericii din Năidaș. Ni-se scrie: Duminică, 26 Februarie st. n. a fost sfințirea bisericii gr.-or. rom. din Năidaș.

Sfințirea s'a făcut, ca delegat al Prea Sfinției Sale d-lui episcop din Arad, de către Prea On. domn Sofronie Nedici, adm. ppsc din Biserica Albă, asistat fiind de On. d-ni Sofronie Avrameșu, preot și asesor scaunului ppsc din Nicodim și de preoți locali Petru Muntean și Svetozar Mutașcu. Prea On. domn Sofronie Nedici a ținut cu aceasta ocazie o cuvântare avântată, arătând pe larg că poporul român totdeauna s'a ținut jertfi pentru biserică, care i-a fost veacuri de-a rândul scut și apărător contra atacurilor dușmănoase, — îndemnând poporul că precum în trecut au iubit-o strămoșii s'o iubească și dânsii.

În tot cursul liturghiei a cântat frumos, corul din Năidaș condus fiind de directorul școlar Nicolae Sucaciu.

În fine amintim că biserica a fost zidită de către tînărul architect român Ștefan Toth din Timișoara.

— **O nouă cometă.** Corespondentul ziarului „Times” din Geneva anunță că profesorul Pidoux, dela observatorul din acest oraș, a observat o cometă necunoscută până acum și care are forma unui v roman majuscul. Cometa aceasta se îndepărtează de cea a lui Helley în direcțiune S. W. Peste câteva zile va fi vizibilă și cu ochii liberi.

Academia de științe din Paris s'a ocupat luni acuma de această nouă cometă.

Directorul observatorului din Paris, domnul Bailloud, fiind întrebat de un confrate dela „Gaulois” asupra noului fenomen, a dat următoarea declarațiune: Profesorul Pidoux e un bun observator și de sigur că nu s'a înșelat. Dar e chestiunea de a ști, dacă noua cometă e autonomă sau că este numai o parte ruptă dintr'o altă cometă. Astfel de lucruri se întâmplă în imensitățile spațiului cosmic. Când o cometă se apropie de soare, poate să se desfacă în mai multe bucăți. Să așteptăm deci încă... fenomenele.

— **Organul iredențiștilor din Fiume și a statat apariția.** „La Giovine Fiume” foșia săptămânală, care a fost organul de luptă al societății de acelaș nume din Fiume, precum și al tuturor italienilor veniți din oricare parte a monarhiei la Fiume, anunță în ediție specială că din pricina lipsei de sprijin, dar mai ales din pricina neîncetărilor prigoniri din partea autorităților ungurești, e nevoită să-și sisteze apariția. În cuvântul ei de bun rămas către cititori zice următoarele:

„Sântem convinși că moartea noastră nu va fi depășită în orașul acesta, în care spiritul negustoresc a copleșit orice idealism. Avem însă și convingerea că am sămănat sămânță bună, cu mâinile amândouă și din mâni pline. Sămânța va încolți și conștiința apartinerii la neamul italian, conștiința pe care noi am deșteptat-o în sufletul tinerimii, va rămânea în urma noastră drept moștenire.”

— **Tifos exantematic în Budapesta.** Sâmbătă seara a răposat în spital croitorul Szliska Gyula. E al patrulea mort care cade jertfă tifosului.

Eri, numărul bolnavilor era de 65 (27 femei și 38 bărbați).

În cursul zilei de azi, Luni, s'au mai ivit două cazuri noi de tifos.

— **Necrolog.** Florian Suciu a răposat la 4 Martie n., în Spring în vîrstă de 36 de ani.

Înmormântarea lui a avut loc în cimitirul bisericii gr. ort. din Spring, Duminecă la 6 Martie n.

Odihnească în pace!

— **Greșelile Justiției maghiare?** Supt titlul acesta citim într'un ziar din România.

„Din Brünn se tegrăfiază: Părintele Andrei Hlinka, care acum câteva zile a părăsit temnița de stat din Seghedin unde și-a făcut pedeapsa fiind condamnat pentru preținse agitațiuni contra statului maghiar, a primit un ordin să se prezinte la închisoare, deoarece din greșeală a fost pus în libertate cu o lună mai înainte. Dînsul va fi nevoit să mai stea încă o lună în temniță.”

Va fi cu siguranță o greșală a corespondentului ziarului bucureștean. Justiția ungurească n'are obiceiul să „greșiască” niciodată — în favorul nostru.

De altminteri acela ziar mai publică și următoarea știre desmînițată deja de noi:

„Budapesta, — Din Arad se anunță că numărul de astăzi al ziarului „Tribuna” a fost confiscat din cauza reproducerii unor detalii din cartea d-lui Iorga „Ungaria și chestiunea naționalităților”, care a fost interzisă în Ungaria. Procurorul a intentat proces de presă contra „Tribunei”...”

— **Cinci provocări de duel a primit într'o singură zi deputatul Chiesa, membru al camerei italiene, care a atacat, într'o interpelare, o văduvă cu numele Siemens, acuzându-o că ar fi întreținut relații cu înalți ofițeri ai armatei italiene — pentru a putea face serviciul de spionaj Germaniei.**

Din Roma ni-se telegrafiază astăzi că pentru exoresiile folosite în interpelare, cinci generali activi ai armatei italiene i-au trimis deputatului Chiesa martori, cerându-l satisfacție.

— **Albanezii pentru fostul sultan.** Din Ipeș se telegrafiază că săptămîna trecută avut loc o luptă crâncenă între trupele guvernului și albanezii, cari au început o mișcare pentru eliberarea ex-sultanului Abdul Hamid și pentru răsturnarea noului regim.

Albanezii bine înarmați au plecat contra Salonului și puțin le lipsea ca scopul lor să reușească. 2 batalioane de pedestrii și artileria guvernului au atacat localitatea Belek unde se afla șeful albanezilor Mehmed Ali cu trupele lui.

Trupele guvernului aflînd despre aceasta au atacat localitatea, însă au fost respinse lăsînd în urmă un număr considerabil de morți.

După acestea artileria guvernului a dat foc casei unde se afla Mehmed Ali. Casa a ars până în temelie, supt ruinele ei au pierit și Mehmed Ali cu ai săi. Lupta a fost foarte sîngerosă. Toate casele din comună au fost ruinate, mulți albanezi au pierit în luptă, dar și pierderile trupelor guvernului sînt considerabile. Lupta încă nu s'a terminat. Guvernul continuă expediția contra albanezilor. Au fost arestați mai mulți preoți, acuzați că fac agitațiuni printre albanezi, în favoarea ex-sultanului Abdul Hamid.

— **Carusso amenințat cu moartea.** Din New-York se telegrafiază: Renumitul cântăreț Carusso, care debutează acum la teatrul Metropolitan, este în pericol. Dînsul a primit o scrisoare dela „Mîna neagră” că va fi omorît dacă nu va depune la un loc anumit 75 000 dolari. Doi italieni, cari l-au urmărit neconștient, au fost arestați, și făcîndu-li-se percheziție poliția a găsit asupra lor revolvere și pumnale.

— **Duel între deputat și ofițer.** Deputatul ceh Starostik a adresat Junile trecute în dieta boemă o interpelare ministrului de război, cerînd ordonarea anchetei împotriva sublocotenentului Niski, dela regimentul 16 de artilerie, fiindcă acesta s'ar fi purtat în mod „nedemn pentru un om inteligent”, cu prilejul manevrelor din Moravia.

Pentru expresia aceasta sublocotenentul a trimis deputatului martori. Deputatul n'a răspuns până acum la provocarea aceasta.

— **Noi catastrofe de avalanșă.** Din Washington se telegrafiază: La Everet, o avalanșă uriașă de zăpadă și gheață s'a prăbușit peste trenul accelerat ce trecea cu luteală mare. Trenul a fost îmburdant. Au murit 118 înși.

Din Vancouver se telegrafiază că în strîmtoarea Roger o avalanșă a îngropat 50 de oameni.

— **Panamaua din Toulon.** Ancheta ce se urmează în afacerea fraudelor dela arsenalul de marină din Toulon constată zi de zi noi neregularități.

Eri a fost arestat farmacistul Chabre și cei patru contabili ai lui. Acest farmacist de ani de zile furnisa marinei leacurile necesare.

Comisarul însărcinat cu anchetarea cazului va cerceta registrele tuturor furnizorilor marinei.

Se mai așteaptă și alte arestări senzaționale.

— **La școala surdo-mușilor.** Elevii școlii normale din loc în frunte cu directorul acelei institut, Roman R. Ciorogariu, prof., Dr. Petru Pipoș, Vasile Micula, Avram Sedan și învățătorul școlii de aplicație, Ioan Ardelean au vizitat școala surdo-mușilor din loc, ascultînd mai multe prelegeri ținute cu elevii acelei institut. Sînt interesante aceste prelegeri mai ales pentru felul cum se predau. Învățătorul, cînd face atenți pe elevi lovește cu mîna masa, sau cu piciorul du-

șumeaua, ca prin vibrarea acestor corpuri să le vină prin senzul pipăitului la cunoștință aceea ce voiește să le comunice. Scrisul se învață prin mimică și pipăirea organului vocii de către elevi, ca astfel să silească a ieși aerul din plămîni și să dea sunetul respectiv, întocmai ca înv. lor. Aritmetica se propune mai mult verbal. Desemnarea se face în mod natural, adică elevii desemnează din natură diferite obiecte.

Este foarte frumos lucrul manual (slöid) ce fac elevii acestui institut.

Învățătorii desvoltă un rar zel ceea ce se vede și din rezultatele frumoase ce le pot înregistra. Prelegerile ascultate, dar, mai ales modul de predare este foarte instructiv.

— **Din Archidieceza Blajului.** D. Enea Pop Bota, paroh în Șard, a fost numit paroh în Sebeș și vice-protopop al tractului de acelaș nume.

— **Cununie.** D.șoara Valeria Roșescu și d. Victor Chirilla, locotenent în retragere, anunță celebrarea religioasă a cununiei lor, ce se va ținea în biserica gr. ort. din Cluj, la 12 Martie st. n. a. c. la 10 ore a. m.

Felicitări!

— **Răsplată.** Corespondentul nostru din Budapesta ne anunță următoarele: Ați publicat dăunăzi că în marele număr de „aderenți” al guvernului veniți la constituirea partidului guvernamental se afla și o ceată de preoți din Bihor, aduși de prea cinstelnicul protopop al Vașcăului părinte Adrian Deseanu. Erau foarte bine „dispuși” părinții și lumea ungurească care cunoaște pe preotul român numai din ziarele jidovești și din romanul lui Rákosl. Clopotele amuțite, va fi găsit că scriitorii ei nu au înșelat-o. Acum părintele Deseanu a primit și o răsplată pentru meritele sale: a primit, cum aflu, din casa statului suma de 400 de cor. care i-s'au lichidat dăunăzi ca „adaus” la congruă, fără nici o motivare. Dar rușinea cu care s'a încărcat părintele Deseanu ar fi făcut și mai mult...

— **Primirea elevilor în institutul surdo-mușilor din Timișoara.** Inspecțiunea institutului subvenționat de stat a surdo-mușilor din Timișoara la finea lunii Iunie a. c. va lua elevi pe anul școlastic viitor.

Pentru primirea în institutul sus numit numai acei părinți pot petiționa, al căror prunc în etate de 7—10 ani sînt și în comitatul Timișului, Caraș-Severinului sau în Torontal locuiesc.

În clasele superioare se primesc și de acei elevi, cari nu sînt mușl din naștere și așa mai târziu au asurzit.

Primirea în școala surdo-mușilor dela inspecțiunea institutului trebuie cerută, petițiunea însă la direcțiunea institutului se fie trimisă.

La petițiune următoarele documente sînt de lipsă a le a alătura:

- extras de naștere (cartea de botez);
- atestat dela medic, în care se dovedește cauza asurzimii;
- testimoniu de oitnire;
- testimoniu dela comună, în care se arată starea materială a părinților; în caz. că acest testimoniu e de paupertate, petițiunea e scutită de timbru;
- acei părinți ai căror starea materială le permite de a plăti pentru susținerea pruncului în școală, sînt datorii a alătura la petițiune o revelație juridică, în care se obligă, că vor plăti regulat ratele prescise.

Tipăriturile de lipsă pentru suplimentele de supt punctele b) și d) se capătă gratis dela direcțiunea școlii.

Acei părinți, cari pentru susținerea pruncului la an 200 de coroane, sau cel puțin 100 de cor. plăteesc, vor fi prorogați.

De elevii fără avere institutul se va îngriji. Părintele însă e îndatorat cu documente a arăta, că e neapt să plătească.

Didactu pe an e 40 de coroane. Părinții fără nici o avere și de aceasta sumă mică vor fi scutiți.

Pentru proviziune la fiecare lună e de plătit rata, didactu însă în două rate se poate solvi.

De haine părinții sînt îndatorați a se îngriji. Rugăm interesanții, că petițiunea cât mai de

curând, dar mai târziu până în 15 Iunie a. c. să le trimească la direcțiunea Institutului surdo-muflilor din Timișoara.

x Pentru 60 de fleri, poți pregăti ușor acasă 2 litri licheri Alasch sau Anisette, Benedictin, Chartreuse, Curacao, Persecă, Pară imperială, Chimin, Cafea, Rosa, Vanilie, Silvoriu, Rachiou de drojii și Rom. 10 doze în prețul de 6 coroane, cu modul de pregătire expediază franco. Burger Frigyes, farmacist în Cluj-Kolozsvár.

x Atragem atențiunea on. inteligență ardeleană, ca să nu-și deie gulerile, manșetele și albiturile spre spălare sau curățire negustorilor sau agenților ci dacă voiesc să aibă albituri albe ca zăpada și călcate lucioase, apoi să le trimită de-a dreptul celei mai renumite fabrică din țară de spălat cu aburi a lui Nagy Károly din Cluj, Malom utca 4, care comanda în suma de 10 coroane le retrimite franco, pe lângă serviciu couștiincios.

Cronica socială și artistică.

Teatru în Zorlenț. Tinerimea română din Zorlenț-mare invită la producțiunea declamatorică-teatrală ce va avea loc Duminecă, 13 Martie n., în școala locală. Se va juca: «Cinel-cinel» de V. Alecsandri. Urmează danț. Inceputul la orele 7 și jum. seara.

Bal român în Pecica. Tinerimea română din Pecica invită la balul român ce va avea loc Duminecă, 13 Martie n., în »Hotelul central« din Pecica. Inceputul la orele 8 seara.

ECONOMIE.

»Ústredná banka Úcastinny spolok«. (Banca centrală societate pe acții) Budapesta, V. Sas utca 24. Unica bancă națională pe piața din loc, — care fuzionând cu »Banca centrală a caselor de păstrare boeme« în Praga, — și-au estina spațiul de afaceri peste Croația — și Slavonia, Bosnia și provinciile de lângă malul mării, servind institutelor cu credit de rescompt culant. Provede diferite afaceri industriale cu material financiar, reescomtează remisele firmelor mari și deoarece se ocupă cu transețiile cari să țin de brânșa financiară, este în poziția de a satisface de toate părțile cliențurii sale.

Ultima adunare generală, a ales de membru în Direcțiune încă, pe Sava Raicu secretarul »Victoriei« din Arad, pe Lazar Milosev directorul executiv al Institutului de credit central din Ujvidék și pe Szlávkó Ozsbolt, directorul băncii croate de rescompt din Brod.

Plata grânelor din Arad

25 Februarie 1910.

S'a vândut azi:

grâu 1000 mm.	13.20—30
orz 100 mm.	8.50—80
ovăz 100 mm.	8.80—
secară 100 mm.	8.50—
păpușoi 600 mm.	5.70—80—

Prețurile sunt scotite în coroane și după 50 big

Poșta Redacției.

I. E. Aiud. Adresa cerută e: VIII Strozzigasse 41 Wien. Salutări.

Reghin: Nu putem publica invitarea despărțământului fiindcă s'a tipărit în tipografie străină.

Posta Administrației.

Zahel Graur. N. Szederjes. Am primit 20 cor. abonament până la 1 Martie 1910.

L. Dumitrean, Cracau. Am primit 16 cor. abonament până la 1 Iunie 1910.

A. Botezan, Petros. Am primit 6 cor. abonament până la 15 Mai st. nou.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.

»Tribuna« institut tipografic, Nichin și cons.

Fiitoarele mame

află în »Emulsiunea Scott« un medicament pe cât de întăritor pe atât de recoritor.

Efectul grabnic și puternic e surprinzător și încântă pe fiecare. Înghițirea e plăcută, mistuirea ușoară.

O încercare te va convinge, că și în cazul Dtaie ce efect binefăcător are.

In caz de lăptare, 11

Emulsiunea Scott

previne tuturor slăbiilor, asigură lapte abundent, și face copilului față înfloritoare și rumenă.

Prețul unui flacon 2.50.

Se caută

O menageră română,

care să aibă vârsta de 30—40 de ani, onestă, de familie bună, cu referințe bune. Salar până la 100 Cor. pe lună. Reflecțiile sunt rugate a trimite ofertele lor — eventual însoțite cu fotografie la administrația ziarului »Tribuna« în Arad.

Anunț.

Aduc la cunoștința onoratalui public românesc, că mi-am deschis

cancelaria advocațională,

în Beclean (Bethlen, com. Solnoc-Dobâca).

Cu stimă:

Dr. Aurel Juga,
advocat.

Credit pe ipotecă, pe cambiu
și pentru oficanți
mijlocește

Herzog Sándor

A R A D,

str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că cumpăr, pe lângă prețul cel mai mare, haine bărbătești-domnești folosite, totasifel cojoace (bunzi) de călătorie și de oraș, precum și totfelul de mobile, aranjamente de prânzitoare și dormitoare.

La dorință mă prezint la locuință în ori-ce timp și transportez imediat obiectele cumpărate pe bani gata.

Rog on. public să binevoiască a mă onora cu binevoitorul sprijin.

Cu distinsă stimă

MENCZER MÁRTON

ARAD, ÁRPÁD-TÉR 5.
edificiul bisericii izraelite.

Nr 905—1909.

ANUNȚ DE ESARENDARE.

Bunul comasat din comuna Cut aparținător fondului Seminariului în mărime de 200 iugăre 440 org. □ arător, 210 iugăre 100 org. □ fânaș, rîuri și grădini, 247 iugăre 313 org □ pășune, 9 iugăre 140 org. □ administrat de Prea Veneratul Conzistor Metropolitan din Blaj, se va da în arândă pe calea licitațiunei publice pe 6 (șeasa) ani succesivi dela 24 April 1911 până la 24 April 1917.

Licitația publică se va ținea în Blaj la 29 Martie 1910 st. n. la 10 oare a. m. în cancelaria advocațională din curtea metropolitană. Prețul de esclamară va fi 10000 cor. sub care preț de arândă bunul nu se va esarenda.

Condițiunile de esarendare se pot vedea în cancelaria subscrișului și la administrația centrală capitulară.

Cei ce doresc a lua parte la licitare sunt datorii a depune vadiu de 10% din prețul de strigare, adică 1000 cor. în bani gata ori în hârtii de valoare notate la bursa din Budapesta.

Ofertele prezentate în scris până la acel termen, se vor face pe lângă accluderea vadiului amintit și pe lângă declarațiunea, că oferentul cunoaște condițiunile de esarendare.

Blaj, la 5 Martie 1910.

Dr. Iuliu Maniu,
advocat arhidiecezan.

Un candidat de avocat

cu praxă, imediat află aplicare în cancelaria subscrișului.

Dr. Teodor Popescu,
advocat în
Făgăraș—Fogaras.

Oltoi și vlăstare de vie!

Deja de acum mă angajez pentru expediere pentru toamna anului acesta sau pentru primăvara anului viitor.

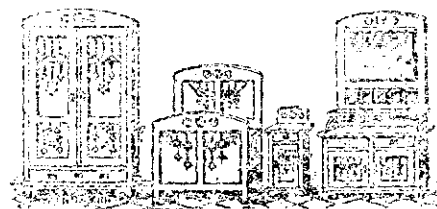
Prin lărgirea stabilimentului meu sunt nevoit a opera în comun în asociere cu proprietarii de vie sau cu neguțătorii.

Correspondența în limbile: română, germană și ungurească. Adresa:

Alexandru Szűcs fiul, proprietar de vie
Bihardiószeg

Schuster Ferencz

măsar pentru zidiri și mobile în
Temesvár-Erzsébetváros, Korona-u. 18.

Execută după planuri proprii sau străine
mobile

pentru dormitoare, prânzitoare și saloane precum și aranjamente pentru cancelarii și prăvălii cu prețuri moderate.

„ORAVICIANA“

institut de credit și economii, societate pe acții în ORAVIȚA.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii »Oraviciana«, soț. pe acții în Oravița, sunt prin aceasta convocați la

a XVII-a adunare generală ordinară,

care se va ținea Joi, la 10 Martie st. n. 1910, la 11 ore a. m., în localul institutului, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Raportul comisiei verificatoare și constituirea biroului.
2. Raportul anual al direcțiunii.
3. Raportul anual al inspecțiunii.
4. Stabilirea bilanțului, împărțirea profitului curat și votarea absolutorului.
5. Eventuale propuneri.

Oravița, la 24 Februarie 1910.

DIRECȚIUNEA.

BILANȚ CU 31 DECEMBRIE 1909.

Active.				Pasive.	
	Coroane	fil.		Coroane	fil.
Casa în număr	83,865	37	Capital de acții	550,000	—
Casa de păstrare poștală	10,036	94	Fond de rezervă	270,127	—
Escont de cambii	416,547	97	Fond de rezervă disponibil	36,534	06
Escont de cambii cu acop. hipot.	945,465	59	Fond pentru diferențe de curs	2,687	80
Imprumuturi hipotecare	1,517,274	27	Fond pentru amortizarea edificiului	1,870	23
Imprumuturi pe obligațiuni cu cavenți	32,396	61	Depuneri	2,221,638	59
Efecte	193,047	60	Reescont	144,173	—
Bon în Giro-Conto și la alte bănci	104,953	46	Imprumuturi hipotecare cedate	109,366	—
Imobile: casa institutului	62,970	—	Interese anticipate pro 1910	25,459	05
Expozitura Vrani	3,612	60	Dare după interese de depuneri	5,024	07
Int. de reesc. ant. și după împrumuturi hip. cedate	2,037	21	Dividendă neridicată	160	—
Interese de efecte restante	1,445	61	Diverși creditori	12,802	24
Diverși debitori și interese restante	70,817	57	Profit curat	66,968	76
Mobilier	2,600	—			
după amortizare de 10%	260	—			
	3,446,810	80		3,446,810	80

CONTUL PROFIT ȘI PERDERE.

Debit.				Credit.	
	Coroane	fil.		Coroane	fil.
Interese de depuneri	97,949	15	Interese de escont	105,651	57
» de reescont	16,923	66	Interese hipotecare	126,846	37
Int. după împrumuturi hip. cedate	6,606	17	» după împrumuturi pe obligațiuni cu cavenți	3,578	27
Salare	19,768	08	» de efecte	6,425	33
Relut de cortel	2,944	—	Venite dela imobile	2,998	26
Spese de birou, porto poștal, competențe de timbre, prenumerațiuni și alte spese	8,490	32	Diverse venituri	4,757	21
Dare directă, comunală etc.	16,435	13			
Dare după interese de depuneri	9,827	63			
Chirie	2,000	—			
Amortizare din mobilier	260	—			
Descrieri	2,084	11			
Profit net	66,968	76			
	250,257	01		250,257	01

Oravița, 31 Decembrie 1909.

Ilie Trăilă m. p.
director.Ioan Perian m. p.
șef-contabil.

DIRECȚIUNEA:

Alex. P. Popovici m. p. Victor Poruțiu m. p. Ioan Petrovici m. p. Dr. Aurel Novacu m. p. Dr. Petru Cornean m. p.
Dr. Ioan Nedelcu m. p. Dr. Mihai Groșșian m. p. Dr. Ioan Manguica m. p. Sinesie Bistreanu m. p. Vasile Leza m. p.

Conturile prezente confrontându-le cu registrele principale și auxiliare, le-am

INSPECȚIUNEA:

Ioan I. Țieran m. p. Cornel Strimbei m. p. Gheorghe Jianu m. p. George Dragoescu m. p.
prezident. Iacob Botoș m. p. Nicolae Beloane m. p. Iuliu Roșiu m. p.

REGATUL ROMÂNIEI.

PROSPECT.

Renta amortibilă 4 procente din 1910 în valoare nominală de Lei aur 128,000.000 = Mărci 103,680.000 = Franci 128,000.000.

Până la 1 Decembrie s. n. 1920, sporirea tragerilor s'au denunțarea împrumutului sunt excluse.

În virtutea legilor din 14/27 Ianuarie 1906, 10/23 Martie 1907, 29 Martie / 11 Aprilie 1908, 14/27 Maiu 1909, a decretelor din 16/29 Iunie și 13/26 Noembrie 1909 și a celor două legi din 10/23 Februarie 1910, Guvernul Român emite Renta 4% amortibilă din 1910 în valoare nominală de

Lei aur 128,000.000 = Mărci 103,680.000 = Franci 128,000.000. Capital și dobânzi plătibile în aur.

Acest împrumut e destinat pentru construcțiunea mai multor linii de drum de fer, pentru terminarea celor ce sunt în lucru precum și pentru sporiri și îmbunătățiri de adus liniilor de existente ale Statului; pentru continuarea lucrărilor portului Constanța precum și pentru alte lucrări publice în fine o mică parte pentru nevoile Ministerului de Războiu.

În textul obligațiunilor noului împrumut se vor reproduce în limbile Română, Franceză și Germană următoarele condițiuni:

Împrumutul va fi emis în obligațiuni la purtător, fiecare de câte 500 Lei = 40 Mărci = 500 Franci și divizat în

75000	bucăți No.	1— 75000	de câte una	obligațiune
32500	«	75001—107500	«	două
14400	«	107501—121900	«	cinci
4400	«	121901—126300	«	zece

Obligațiunile vor purta în facsimile semnătura Ministrului de Finanțe, a Directorului Datoriei publice și a Cassierului Central, precum și semnătura manuscrisă a unui controlor.

Obligațiunile și cupoanele acestui împrumut vor fi scutite pentru tot-deauna de ori-ce taxă de timbru sau alt impozit român prezente și viitor. Titlurile vor fi primite pentru valoarea lor nominală ca garanție la toate casele Statului.

Cupoanele scăzute vor fi primite la aceleași case drept numărare.

Obligațiunile acestui împrumut vor purta o dobândă de 4% pe an la capitalul nominal.

Dobânzile vor începe se curgă dela 1 Martie s. n. 1910 și vor fi plătite din 6 în 6 luni, adică la 1 Septembrie și la 1 Martie s. n. a fiecărui an. În acest scop obligațiunile sunt însoțite de 80 cupoane de dobânzi semestriale neceare până la complectă stingere a împrumutului.

Amortizarea acestui împrumut se va face pe valoarea nominală în curs de 40 ani cel mult, conform tabelii anexate la textul obligațiunilor, prin trageri la sorți semestriale, cari vor avea loc la 1 Iunie și 1 Decembrie s. n. a fiecărui an, cu începere dela 1 Decembrie s. n. 1910, data fixă pentru prima tragere.

Guvernul român se obligă a nu spori tragerile și a nu denunța acest împrumut în termeni de 10 ani socotiți dela 1 Decembrie 1910 s. n.

Obligațiunile eșite la sorți vor fi plătite cu începere dela 1 Martie și 1 Septembrie s. n. ce urmează fie-cărei trageri în schimbul titlurilor împreună cu toate cupoanele având scadența după terminul rambursării.

Valoarea cupoanelor ce vor lipsi, se vor deduce din capitalul de restituit.

Numele obligațiunilor eșite la sorți la fie-care tragere împreună cu o specificare a celor din tragerile precedente, cari nu sau prezentat la plată, se vor publica în afară de ziarul românesc, și în 8 până la 10 ziare străine, germane (între care două din Berlin, unul din Frankfurt pe Main, și altul din Hamburg) franceze și altele. Tot în acele ziare se va face de Guvernul Român ori-ce înștiințare relativă la circulațiunea obligațiunilor.

Cupoanele și obligațiunile scăzute se vor plăti, după alegerea detentorilor la Berlin, Frankfurt pe Main și Hamburg în mărci, la Paris și în Belgia în franci, și în București la casele Statului în lei aur cu paritatea de franci 100 = mărci 81 = lei 100.

Cupoanele neprezentate la plată se prescriu după 5 ani, iar obligațiunile eșite la sorți după trecere de 30 ani dela data scadenței lor.

Obligațiunile perdate, distruse și furate se vor plăti proprietarilor, cari se vor legitima, în conformitate cu dispozițiunile legii din 18/30 Ianuarie 1883. Cunoștință de dispozițiunile acestei legi se poate lua la locurile de plată.

În străinătate serviciul de plată al cupoanelor și obligațiunilor de Renta 4% amortibilă din 1910 se va face:

la Berlin la **Direction der Disconto Gesellschaft** și casa de bancă **S. Bleichröder**

la Frankfurt p. Main la **Direction der Disconto Gesellschaft**.

la Hamburg la **Norddeutsche Bank in Hamburg**.

la Paris la **Comptoir National d'Escompte de Paris**.

» » **Banque de Paris et des Pays-Bas** și la

» » **Société Générale pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie en France**.

la Bruxelles la **Banque de Paris et des Pays-Bas**, la Agența **Comptoir National d'Escompte de Paris** și la

Société française de Banque et de Dépôts în fine

la **Anvers** și la **Amsterdam** la casele ce se vor desemna ulterior.

Situațiunea datoriei publice la 1 Aprilie 1910.

Anul	Denumirea datoriei	%	Capital nominal original	Situațiunea datoriei publice la 1 Apr. 1910	Amortibilă la
1871	Valoarea capitalului rentei ce este de plătit Societății drumului de fer Lemberg-Cernăuț pentru d. bănzile și amortizarea capitalului pentru construirea liniei Suceava-Roman-Iași	7 1/2	51,585.640	50,315.558-10	1960
1872	Imprumutul Cassei de depuneri	3 1/2	9,985.320	1,023.947-90	1912
1889	Renta amortibilă internă	4	32,500.000	23,553.300-	1933
1889	» externă	4	50,000.000	36,713.500-	1933
1890	» (Conversiunea oblig. 6% C. F. R.)	4	274,375.000	177,197.500-	1924
1891	Renta amortibilă	4	45,000.000	34,282.500-	1935
1894	» internă	5	6,500.000	5,539.000-	1938
1894	»	4	120,000.000	99,339.000-	1939
1896	»	4	90,000.000	77,138.500-	1940
1898	»	4	180,000.000	169,936.000-	1958
1900	» perpetuă p. întreținerea școlii și bisericii din Brașov		962.500	962.500-	
1903	Renta amortibilă	5	185,000.000	173,723.000-	1943
1905	»	4	100,000.000	96,163.500-	1946
1905	» convertită	4	424,613.000	408,322.500-	1946
1906	Imprumutul Cassei de depuneri	4	8,500.000	8,500.600-	1919
1906	»	4	5,070.000	5,070.000-	1919
1908	Renta amortibilă	4	70,000.000	69,476.000-	1940
	Total		1,654,041.460	1,437,218.306-	

Veniturile și cheltuielile Statului Român pe anii financiari 1904/5 până la 1908/9 au fost:

	1904/05	1905/06	1906/07	1907/08	1908/09
Venituri Lei	231,504,017.51	278,727,464.87	292,356,207.37	331,517,072.70	468,959,752.25
Cheltuieli	225,028,290.86	233,281,108.94	237,485,783.75	269,180,178.95	417,422,122.03
Escedent	64,757,265.55	45,446,355.93	52,920,424.12	62,336,893.75	51,537,630.22

Sporirea bruscă a veniturilor și cheltuielilor în 1908 comparativ cu exercițiile precedente, provine din faptul că, dela această dată, bugetul Statului a fost unificat, concentrând toate bugetele administrațiilor dependente de Stat într'unul singur.

Budgetul anului 1909/10 votat de Camera Deputaților la 21 Martie 1909.

Venituri	Evaluări		Cheltuieli	Credite acordate	
	Lei	B.		Lei	B.
Contribuțiuni directe	42240000		Ministerul de Războiu	56174668	
» indirecte	72560000		» Finanțe	182445263	79
Timbru și înregistrare	23600000		» Cultelor și Instr.		
Monopolurile Statului	63250000		Publice	41354503	
Serviciile publice	108184949	50	Ministerul de Interne	44584746	
Domeniul Statului	29029000		» Lucrărilor Publice	78324213	50
Subvențiuni	20233000		» de Justiție	10434238	
Ministeriul de Finanțe	60952100		» Domeniilor	7317575	
» Interne	4850850		» Comerciului și		
» Justiție	1732000		Industriei	2220000	
» Externe	180000		Ministerul Afacerilor Str.	2904595	
» Domeniilor	303500		Conziliul de Ministrii	45638	
» Industriei	70000			425805440	29
» de Războiu	606794		Fondul pentru credite extra-		
» Lucrărilor Publice	209000		ordinare	2743504	69
» Cultelor și Instr.				428548944	98
Publice	7684128	51	Pentru fondul de rezervă		
			al c. f. r.	5600000	
			Pentru construc. liniei Oa-		
			la-Bărlad	1000000	
			Expedentul fondurilor spe-		
			cială	536377	03
Total	435685322	01		435685322	01

Până la confecționarea titlurilor definitive ale Rentei 4% amortibile din 1910 Direcțiunea Disconto Gesellschaft și Casa Bleichröder vor emite în Germania, Băncile franceze citate mai sus în Paris și Banca Națională a României în București titluri provizorii contra cărora se vor libera, fără o plată, titlurile definitive de către casele însărcinate cu serviciul acestui împrumut și fără a ține seamă de locul emisiunii, conform publicațiilor ce se vor face la timp.

București, Februarie 1910.

Ministru de Finanțe, EMIL COSTINESCU.

Condițiuni de subscriere:

În baza prospectului de mai sus subscrierea, la întreaga sumă de 128.000.000 lei, va avea loc în ziua de **Martți 23 Februarie, 8 Martie 1910** în București la »Banca Națională« a României și »Banca Generală Română«, în provincie la Sucursalele și Agențele Băncii Naționale și ale Băncii Generale Române în orele obișnuite de serviciu supț condițiunile următoare:

I. Prețul de emisiune este fixat la 90¹/₂ lei pentru suta de lei capital nominal, la care se vor adăuga dobânzile de 4% dela 1 Martie 1910 până la ziua ridicării titlurilor.

II. Subscriitorii vor depune în momentul subscrierii o cauțiune de 5% din valoarea nominală în numărar sau efecte publice, admise de bancă ca gagiu pentru împrumuturi, calculate pe cursul zilei.

III. Băncile își rezervă facultatea de a închide subscrierea înainte de termenul fixat mai sus.

IV. Repartițiunea se va face și va fi anunțată prin publicări în cel mai scurt timp posibil. Băncile își rezervă dreptul de a fixa înșile partea ce va reveni fiecărui subscriitor.

V. În caz când se va atribui subscriitorului o sumă mai mică, prisosul cauțiunei se va restitui imediat.

VI. Ridicarea obligațiunilor atribuite se poate face cu începere dela 5 Martie st. v. a. c. contra plății prețului. Subscriitorul însă este obligat să ridice:

O cincime din capitalul nominal al titlurilor până la 31 Martie inclusiv.

O cincime din » » » » » 30 Aprilie »

O cincime din » » » » » 31 Maiu »

Două cincimi din » » » » » 30 Iunie »

Sumele mai mici de 15.000 lei vor fi ridicate integral și într'o singură dată, cel mai târziu până la 31 Martie a. c.

VII. După ridicarea întregei sume atribuite, cauțiunea de 5% se va restitui sau se va ținea în socoteală.

VIII. Deocamdată se vor emite titluri provizorii cari se vor preschimba în titluri definitive la epocile ce se vor fixa prin publicări.

IX. În caz când subscriitorul nu va fi efectuat la timp vărsămintele sale, Băncile emitente sunt în drept a vinde imediat, fără somațiune sau punere în întârziere și fără nici o formalitate judecătorească, cauțiunea sau titlurile atribuite spre a se acoperi de toate pagubele provenite din neexecutarea la timp a acestor vărsăminte.

X. Subscrierile se vor face pe formulare cari se vor pune gratuit la dispozițiunea subscriitorilor de către Bănci

În afară de casele române mai sus arătate, subscrierea la împrumutul amortibil 4% din 1910 va avea loc în Paris, Berlin și alte orașe, în condițiunile ce se vor publica de către casele însărcinate cu subscrierea.

Noua rentă 4% a fost admisă la cota Bursei din Berlin.

București, Februarie 1910.

Banca Națională a României.

Banca Generală Română.

Atelier atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.

FERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA sculptor și măiestru pietar.

Atelierul central al fabricii: **Kolozsvár, Dézsma-u. 21.**

Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii dia: marmoră, labrador, granit, sienit etc. Kolozsvár, Ferencz József-út 25.

Cancelarie Centrală:
Nagyszében, Fleischer-gasse 17.
Filiale: Déva, Nagyvárad.

AURITOR!

GYÖRY JÁNOS,

auritor de saloane și biserici

Oradea-mare — Nagyvárad, Rákoczi-ut nr. 7.

Primește spre executare, conform planului, aurire și reparare, iconostase, altare, s. mormânt, acoperiș de turnuri, aranjamente bisericesti apoi pregătirea tuturor lucrărilor de bransa aceasta precum și repararea și vopsirea de nou a monumentelor.

La dorință pregătesc prospect; pentru vederea lucrărilor — în provincă merg pe spesele mele proprii. —

Lucrările mai însemnate ce am executat până acum: Casa nouă a orașului Oradea-mare, palatul episcopal greco-catolic, biserica »Fraților noui« din Olaszi, palatul episcopal rom.-cat.; biserica cat. gr.-or.

Pomi de vânzare:

mai multe soiuri excelente de toamnă și primăvară de 2—3—4 ani.

B r a z i,

Tufe decorative și
Plante decorative

iernatice,
de diferite soiuri etc.

10.000 bucăți de
trandafiri,

de 1, 2, și 3 ani, cu
trunchiu nalt.

130 bucăți

„Musa Ersete“

de 3 ani, bucată cu
6—8—10 coroane.

18.000 bucăți

trandafir

(rugi)

soiurile cele mai bune,
cu trunchiu nalt.

În prăvălia mea de flori

(MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR)

se pot căpăta buchete și coroane ocazionale foarte frumoase cu prețuri ieftine.

Catalog de prețuri la dorință se trimite gratis și franco.

Farkas Antal,

mare stabiliment comercial și grădinărie

Cluj—Kolozsvár, Téglás-u Nr. 15—16.

„TIMIȘIANA“

institut de credit și economii, societate pe acții în Timișoara.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii »TIMIȘIANA«, societate pe acții în Timișoara se convoacă și sunt rugați a participa la

adunarea generală extraordinară,

care se va ține în 23 Martie st. n. a. c. la orele 9 a. m., în localitățile institutului.

OBIECTELE ADUNĂRII:

1. Fuzionarea institutului de credit și economii »Ciacovana« din Ciacova, cu institutul nostru.
2. Modificarea statutelor.

Dispozițiuni statutare: *Vot deciziv în adunarea generală au numai acei acționari, cari înainte de deschiderea ședinței depun la cassa institutului acțiunile lor transcrise cu cel puțin 6 luni mai înainte pe numele lor (§-ul 12).*

Plenipotențiatul altui acționar trebuie să fie însuși acționar al institutului. Pe minoreni îi reprezintă tutorii; pe femei, bărbații lor; pe societăți, corporațiuni și institute le reprezintă plenipotențiații lor, cari pot fi și neacționari (§-ul 13).

Spre a înlesni participarea la adunarea generală și domnilor acționari din depărtare, am rugat pe On. direcțiuni dela »Albina«,

Sibiu, »Bihoreana«, Oradea-mare, »Victoria«, Arad, »Oraviciana«, Oravița, »Luceafărul«, Vârșeț și »Ciacovana«, Ciacova să ia în primire acții de ale institutului nostru — până în 15 Martie a. c. ora 12 din zi; acții, pentru participare la adunarea generală și pot depune și la casele filialelor noastre din Buziaș și Receaș precum și la cassa Expozitului din Toracul-mic.

Timișoara, la 18 Februarie 1910.

Antoniu Mocsonyi de Foen m. p.,
prezidentul institutului.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

MOBILE BUNE

cu prețuri favorabile

se găsesc în fabrica de mobile a lui

Reisz Miksa

Békéscsaba. în Nagyvárad

Sas-utca Nr. 7.